N° 147. A° 1862.

ZATURDAG 21 JUNIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer.............. - 0.20
Andere Advertentiën per regel.......... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 19 *junij.* — Gisteren werd de Onderkoning van Egypte door eene plotselinge ongesteldheid bevangen, die hem belette zijn yacht te verlaten. Eene deputatie uit de Kerk van Schotland, die gisteren door hem hier in het hôtel der Turksche ambassade zou zijn ontvangen, heeft dus haar bezoek uitgesteld en zal zich nu heden daartoe naar Woolwich begeven.

— Volgens de Phare de la Manche heeft Prins Alfred te Cherbourg de beide gepantserde fregatten Normandie en Couronne bezocht en ook het stoomschip Napoleon, dat ter reede lag. Verder bezigtigde hij den zeebreker, het arsenaal en de overige marine-etablissementen.

— In eene vergadering van aandeelhouders in de „Great Ship Company (Maatschappij van den Great Eastern) werd door het bestuur een hoogst gunstig rapport uitgebragt over de laatste reis, die dit schip heeft gemaakt. Het vaartuig had New-York verlaten met bijna 400 passagiers en zoo groote lading als men in kon nemen zonder voor de baar te grooten diepgang te hebben. De opbrengst dezer reis was £ 11.102. Kapitein Paton, die uit naam der vergadering door het bestuur voor zijne goede zorgen werd bedankt, verklaarde dat hij dien dank zich niet geheel kon toeëigenen. De goede uitslag was voor een groot deel toe te schrijven aan de voortreffelijke eigenschappen van het schip. Nooit had hij op een beter vaartuig het gezag gevoerd. Van zeeziekte had men niets bemerkt en zelfs onder een hevigen rukwind werkte het schip niet zooveel, dat de glazen van tafel vielen. Tegen dien wind in vorderde men nog 11½ knoop.

— Gisteren is hier een concert gegeven, waarvan de opbrengst strekken moet tot stichting van scholen in Zuidelijk Italië. De zaak is met den schitterendsten uitslag bekroond. De ruime St. James hall was letterlijk stikvol, en daar de entree één guinje bedroeg, behoeft wel niet te worden gemeld, dat de zaal met de keur der fashionable wereld van Londen was bezet, terwijl waarschijnlijk nooit eene muziekale uitvoering zoo veel heeft opgebragt.

— Graaf Canning, wiens overlijden algemeen betreurd wordt, was de jongste der vier kinderen van den beroemden staatsman George Canning, en van de dochter des generaals John Scott. Den 12 december 1812 geboren, volgde hij in maart 1837 zijne moeder, die ten vorigen jare haren echtgenoot verloren had, in het burggraafschap op. In 1835 had hij de oudste dochter van lord Stuart de Rothesay gehuwd, die den 18 november des vorigen jaars te Calcutta overleed, terwijl de graaf eene rondreis in de afgelegen provincien van Indië maakte. Na zich aan de Universiteit te Oxford bijzonder onderscheiden te hebben, werd hij in augustus 1836 lid van het Lagerhuis voor Warwick, maar ging ten volgenden jare in het Hoogerhuis over. Toen sir R. Peel in 1841 als eerste minister optrad, werd hij onder-secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, tot in januarij 1842, toen hij commissaris voor bosschen en wegen werd. In julij 1846 trad hij met de overige leden van het ministerie Peel af, en bleef buiten openbare betrekkingen tot de optreding van graaf Aberdeen als eerste minister. Toen met het ambt van postmeester-generaal bekleed, bleef hij dit van januarij 1853 tot julij 1855, als wanneer hij tot opvolger van den overleden markies Dalhousie in het gewigtig ambt van Gouverneur-Generaal van Indië benoemd werd. Wat hij daar verrigt heeft ligt nog versch in ieders geheugen. En toen hij, na dat ambt en dat van Onderkoning zes moeijelijke jaren lang bekleed te hebben, Calcutta verliet, werd hij met zoo vele blijken van achting en genegenheid door alle klassen der inwoners overladen als vroeger nooit een Gouverneur-Generaal te beurt vielen. In april 1859 ontving hij den dank der beide Parlementshuizen voor de uitstekende burgerlijke diensten, door hem tijdens den grooten opstand bewezen, werd tot grootkruis der militaire Bath-orde benoemd, en in mei 1860 tot den rang van Graaf verheven. Ware zijn dood niet tusschenbeide gekomen, dan zou hij eerlang ook tot ridder van den Kousenband zijn benoemd geworden. Na zijne terugkomst in het Vaderland was de Graaf voortdurend ziekelijk.

— Het cijfer der sterfgevallen in deze hoofdstad bedroeg in de laatstleden zaturdag geëindigde week 1119, derhalve juist even zooveel als in de laatstvorige, en was toevallig ook juist aan het gemiddelde in dezelfde week der tien vorige jaren gelijk. Geboren werden hier in de vorige week 900 jongens en 882 meisjes, dus in het geheel 1782 kinderen, zijnde 13 boven het gemiddeld cijfer in dezelfde week der jaren 1852 tot 1861.

— The Shipping Gazette beweert, dat, zoo er al geene omwenteling in Petersburg is uitgebroken, de maatregelen der Regering, waarvan telkens wordt berigt, ten duidelijkste bewijzen dat die met moeite wordt tegengehouden.

— Volgens een „blue-book" voor 1861, in Victoria uitgegeven, is het aantal Europesche mijnwerkers in de alluviale goudbeddingen dezer kolonien 61,516, dat der Chinezen 24,536; van de kwartzdelvers zijn 14,303 Europeanen en 9 Chinezen. Het geheele aantal dergenen die in de goudvelden werkzaam zijn bedraagt 233,501. De werktuigen die er worden gebruikt vertegenwoordigen een kapitaal van £ 1,411,012. In 1861 werden 1,967,420 oncen goud uitgevoerd, waarvan de prijzen daar ter plaatse variëren tusschen £ 3 en £ 3: 19 sh.

— Volgens brieven uit Rio-Janeiro van 24 mei, behooren de nieuwe Braziliaansche Ministers, wier namen bereids vermeld zijn, tot de gematigd liberale partij.

FRANKRIJK.

PARIJS 19 Junij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Het Wetgevend Ligchaam heeft de begrootingen voor oorlog en marine aangenomen, en is met het onderzoek van het wetsontwerp tot vaststelling der begrooting voor het departement van justitie begonnen.

De versterkingen die naar Mexico gezonden worden zullen 12,000 man bedragen, en als bevelhebber daarover noemt men mij den generaal de Martimprey.

Heden schepen de heeren de Montebello en de Lavalette zich te Toulon, aan boord van l'Asmodée, naar Italië in.

Niets, zegt La Patrie heden, bevestigt het ongeloofelijk berigt van The Times, dat de Franschen naar Vera Cruz zouden zijn teruggeweken.

De beraadslagingen over het budget van binnenlandsche zaken bij het Wetgevend Ligchaam waren dit maal op verre na niet zoo belangrijk als ten vorigen jare, zoodat de afwezigheid van den heer Jules Favre ten sterkste betreurd wordt. Van den kant der Oppositie werden niet meer dan twee redevoeringen uitgesproken. De eerste was die van den heer Plichon, afgevaardigde uit het departement du Nord en Katholiek redenaar. Hij noemde de wetten die de drukpers belemmeren draconische wetten, en sprak, naar aanleiding der tegen hem aangewende kunstgrepen, tijdens hij zich in het vorige jaar aanbood om tot lid van den algemeenen Raad in zijn departement benoemd te worden, van de schandelijke misbruiken, waarmede de verkiezingen gewoonlijk gepaard gaan. De heer Baroche antwoordde hem met eene verklaring van niet-ontvankelijkheid, omdat niemand getuige in zijne eigene zaak kon wezen. Ook sprak de Minister van de aanstaande verkiezingen, maar zonder dienaangaande eenige juiste bepaling te maken, want hij zeide alleen dat de laatste termijn voor de ophanden zijnde verkiezingen voor het Wetgevend Ligchaam de maand december 1863 zijn zou; dat hij zich niet vooruit verbinden wilde, maar zich voorbehouden om, naar gelang van omstandigheden, de tegenwoordige Kamer te ontbinden of in stand te houden.

De tweede der genoemde redenaars was de heer Ollivier, die zich bepaalde bij het vragen naar uitlegging ten opzigte van het feit, dat de bevolking der hoofdstad sedert de laatste verkiezingen met ruim 250,000 zielen vermeerderd was, terwijl daarentegen het cijfer der op de registers ingeschreven kiezers met 33,000 is verminderd. Als redenen voor dit verschijnsel voerde de heer Baroche vooreerst het groot aantal der komende en weder vertrekkende inwoners, ten andere de verregaande onverschilligheid der kiezers die zich niet laten inschrijven aan.

De eenige merkwaardige redevoering was die van den heer Hénon, een der zoogenaamde vijfmannen, die het amendement op de wet van algemeene veiligheid verdedigde, en inzonderheid wees op de onlangs gevoerde regtspleging, waarbij personen veroordeeld waren, de een omdat hij een oproerig liedje in zijne bewaring had; een tweede omdat hij, onder den naam van den student Taule, een op den post aangehouden brief aan Ledru Rollin had geschreven; een derde omdat hij, onder den naam van markies de Flers, mededeelingen aan buitenlandsche dagbladen had toegezonden. „Ik moet, zeide hij onder anderen, mijne stem verheffen tegen eene slechte wet, die gij alleen als voorbijgaanden maatregel hadt goedgekeurd, eene onnaauwkeurig omschreven wet, die aan de wetten van het Schrikbewind herinnert. (Teekenen van afkeuring.) Gij hebt die wet verlangd tegen de zamenzweerders en de mannen der oude partijen, en gij hebt haar op jongelieden en op een uwer eigen magistraats-personen toegepast. Het openbaar eergevoel komt er tegen op, als men eenerzijds op het gezag let dat een prefect van politie zich aanmatigt, door, zonder daartoe door een regter van instructie gemagtigd te zijn, brieven te doen aanhouden en ontzegelen, en andererzijds op het vonnis eener regtbank, welke verklaart dat die prefect van politie in zijn regt was (beweging). Eene magtiger uitspraak dan die van alle regtbanken, en die altijd eindigt met de overhand te hebben, is die der openbare meening, welke uitspraak over dit vonnis doen zal. Zegt niet dat ik de magistratuur aanrand; ik verdedig haar, door haar bij eene dergelijke handeling alle solidariteit te ontzeggen. Een vonnis is, den hemel zij dank, geene wet, en als er een conflict ontstaat tusschen de regten der justitie en die der zedelijkheid, dan is het de zedelijkheid die het winnen moet. De handhaving uwer uitzonderingswetten en de daaruit voortspruitende misbruiken brengen den handel en Europa, daarover billijk bekommerd, in den waan dat wij altijd op het punt eener omwenteling staan. Het absolutismus is niets anders meer dan de bange droom van sommige gemoederen, die in vroegeren tijd zijn ingeslapen. Alle Natien zijn in beweging, allen streven zij voorwaarts, om vrije instellingen te verwerven, of die welke zij reeds bezitten te volmaken. En alleen onbewegelijk te midden der algemeene beweging, zou Frankrijk het zelfs niet durven wagen zijne oude vrijheden te herkrijgen. Gij hebt den heer Plichon over het sedert verscheiden jaren te gemoet zien der bekrooning van het gebouw hooren spreken. Ducht gij niet dat, als zij zich nog lang laat wachten, de muren in zullen storten?" (Teekenen van afkeuring en gelach.)

Heden kenmerkte de zitting zich door een klein incident. Eergisteren was de heer Picard in de rede gevallen met de woorden: „spreek in ernst!" Hij had deze woorden niet verstaan en de voorzitter herhaalde die voor hem. Dewijl nu de Moniteur ze als de persoonlijke meening van den heer de Morny had doen voorkomen, zeide de heer Picard gisteren niet te willen dat men zich tot regter over zijne woorden opwierp, en dewijl de heer de Morny toen afwezig was, herhaalde de heer Picard heden zijne aanklagt. „Gij hebt, zeide hij, het regt niet om mijne woorden te veroordeelen, door te zeggen dat zij niet ernstig gemeend zijn. Gij, voorzitter, zijt alleen mijn meerdere in zoover het de toepassing van het reglement betreft, te meer dewijl gij in eene Kamer voorzit die u niet tot voorzitter benoemd heeft." — De heer de Morny: „Dat is eene geheel inconstitutionele aanmerking." — De heer Picard: „Ik sprak over de opeenstapeling van ambten. Ik sprak daarover met gematigdheid en in vollen ernst. Mijne redevoering ligt daar, om op de woorden en de opmerkingen van den voorzitter te antwoorden." — De voorzitter staat op, (talrijke stemmen: genoeg! genoeg!) de heer de Morny: „Slechts een enkel woord. Ik ken mijne pligten, en zal die vervullen; ik ken mijne regten, en zal die handhaven."

— Men spreekt van een groot bal, door den Keizer en de Keizerin, bij gelegenheid der wedrennen, zondag aanstaande in de galerij van Hendrik II te Fontainebleau te geven.

— Bij de drie divisien infanterie der bezetting van Parijs was aanzoek gedaan om vrijwilligers voor de Mexikaansche expeditie. Het aantal der soldaten welke zich daarvoor aangeboden hebben gaat de aanvraag ver te boven, en ditzelfde heeft in al de overige departementen des Rijks plaats.

— Tamelijke verlegenheid heerscht over de vraag waar men de 54 aangeklaagden van deelneming aan een geheim genootschap en van wederstand tegen de gewapende magt laten zal, die eerstdaags te regt moeten staan. De zaal van het Hof van Assises is daarvoor ongeschikt, uit hoofde der onmogelijkheid om een zoo groot aantal beschuldigden, door een twintigtal gardes vergezeld, op de banken te bergen. Men denkt nu over de localen der negende correctionele kamer, die heden morgen met dat doel door den procureur des Keizers en den architect van het paleis in oogenschouw genomen zijn.

— Uit Bordeaux wordt berigt dat de generaal de Grammont op zijn nabij die stad gelegen kasteel Miramont is overleden.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 18 *junij.* — Zij die beweerden dat de heer von Bismark Schönhausen niet reeds thans, na nog zoo kort te Parijs geweest te zijn, met verlof naar Berlijn zou komen, en dat graaf Bernstorff vooreerst in zijn ambt als Minister van buitenlandsche zaken blijven zou, zien hunne meening bevestigd, ofschoon het zeker is dat de laatstgenoemde Staatsman meermalen een wensch geuit heeft om het Ministerie te verlaten. Dat zulks nog niet geschied is, wordt deels aan zijn verlangen toegeschreven om het handelsverdrag met Frankrijk mede te onderteekenen, anderdeels daaraan dat eene verwisseling van ministeriële zetels bij ons doorgaans langzaam geschiedt. Bovendien blijft het altijd de vraag of de heer von Bismark wel de onmiddellijke opvolger van graaf Bernstorff zijn zou, dewijl zijn programma bezwaarlijk zoo spoedig zou worden aangenomen. Dat de heer von Schleinitz tot president-minister bestemd zou wezen, vindt hier weinig geloof.

KASSEL 18 *junij.* — Het ministerieel vraagstuk blijft nog altijd onopgelost, en langs hoe duidelijker wordt het dat wij zonder nieuwen drang van buiten af niet verder komen zullen, het den Keurvorst voorgelegd programma moge nog zoo bescheiden en behoudend gesteld zijn als de Conservatieve partij in de bestaande omstandigheden slechts verlangen kan. Want niemand zal de personen die tot Ministers bestemd zijn eene overdrevene zucht tot vooruitgang kunnen verwijten, ja zelfs zouden sommige namen in een anderen tijd tot ernstige bedenkingen der liberale partij aanleiding geven, en nogtans zullen deze mannen het met den Keurvorst niet eens worden, of het althans tot na de geheele regeling der zaak niet eens met hem blijven, als er van buiten af niet krachtig en doortastend gehandeld wordt.

WEENEN 17 *junij.* — Alle geruchten wegens door Oostenrijk bij de Porte gedane stappen om haar de gewapende tusschenkomst in Montenegro te ontraden, moeten met de grootste behoedzaamheid aangenomen worden. Ons Kabinet toch, zegt men, hoezeer het, in zijn eigen belang, rust en orde op de grenzen gehandhaafd wenscht te zien, gelooft juist van dat doel af te wijken, wanneer het mogt willen trachten tot bevrijding van den door de militaire overmagt van Omer-Pacha in de engte gedreven Vorst van Montenegro mede te werken. Sommigen houden het er voor dat de geheele Zuid-Slavische gebeurtenissen, die thans de gemoederen vervullen, voorgekomen zouden zijn als Oostenrijk tien jaren geleden de Porte vasten voet in het Zwarte gebergte had laten vatten.

— Bartholomeus Szemere, minister van buitenlandsche zaken onder Lodewijk Kossuth na den 14 april 1849, heeft den 4 dezer uit Londen een langen brief in het Hongaarsch dagblad Hirnöck doen plaatsen, op het bewust plan van Kossuth tot vestiging van een Donau-Rijk betrekkelijk. Daarin zegt hij onder anderen: „Kossuth is ontegenzeggelijk een uitstekend redenaar, een zeldzaam talent, maar oneindig grooter nog zijn zijne eergierigheid en hartstogtelijkheid, en deze beide eigenschappen verlammen noodwendig zijne geschiktheid om een waar Staatsman te wezen. Nog ten jare 1851 wilde ik, in overeenstemming met graaf L. Batthyanyi en L. Meszaros, een comitté vestigen, dat, de Europesche gebeurtenissen opmerkzaam gade slaande, bij elk voorval rijpelijk overwegen zou wat in het belang des Vaderlands gedaan moest worden; maar Kossuth antwoordde toen uit Cincinnati, dat hij blinde gehoorzaamheid eischte, en ieder die tegen hem was zou verpletteren." Met de nieuwe plannen van Kossuth wil Szemere niets te maken hebben.

Per Telegraaf.

LONDEN 20 Junij.

In de zitting van het Hoogerhuis van gisteren ontkende lord Russell, in antwoord op eene interpellatie van lord Malmesbury, dat Engeland Frankrijk in Mexico heeft verlaten. Hij bragt de bepalingen van het Londensche verdrag in herinnering, waarbij was bepaald dat Engeland alleen eene zeemagt zenden zou; er werden dan ook 700 matrozen afgezonden, die zich sedert verwijderden omdat geen gevaar bestond voor onmiddellijk conflict met de Mexikanen. Engeland is echter niet te kort geschoten in zijne verbindtenissen.

Lord Malmesbury verklaarde zich voldaan over deze inlichtingen.

Door lord Russell werd ook het gerucht onjuist genoemd, volgens hetwelk de heer Wyke Mexikanen tegen de Franschen zou hebben ondersteund; ook is de heer Wyke niet naar New-York gegaan.

Tweede depêche.

Volgens den heden bekend geworden wekelijkschen staat der Engelsche Bank is het bedrag der in omloop zijnde bankbiljetten met £ 211,645 verminderd en dat van den voorraad edel metaal met £ 235,352 vermeerderd.

MILAAN 20 Junij.

Door de Perseveranza wordt een brief van generaal Turr aan Kossuth medegedeeld, waarin deze verklaart zich geheel te vereenigen met het plan van den laatsten ten aanzien van eene confederatie der gewesten aan den Donau op den grondslag eener of- en defensieve alliantie.

MADRID 18 Junij.

De Fransche gezant, de heer Barrot, zal eerstdaags met verlof naar Parijs vertrekken.

LISSABON 17 Junij.

De Kamer van Volksafgevaardigden heeft zich heden vereenigd met een ontwerp van wet, waarbij een weduwengeld voor de aanstaande Koningin van Portugal wordt bepaald. Haar naam is in de voordragt niet vermeld. De onlusten in de provincien zijn gedempt. Bij de heete weersgesteldheid begint de bekende ziekte van den wijnstok zich weder te vertoonen.

RAGUSA 19 Junij.

Dervisch-Pacha is nog altijd te Bilecia, waar hij levensmiddelen te gemoet ziet.

SEMLIN 18 Junij.

Te Belgrado is, zegt men, een wapenstilstand gesloten. De Serviërs werpen barrikaden in de stad op. Vele gewapende landbewoners blijven derwaarts stroomen, om de stad te helpen verdedigen.

ALEXANDRIA 19 Junij.

Uit Beyruth meldt men den 15 dezer: Daoud-Pacha heeft zijne inspectie van den Libanon ten einde gebragt. Het district Eden, waar vijandelijke bewegingen waren ontstaan, heeft zich onderworpen. De internationale commissie tot regeling der zaken van Syrië heeft hare werkzaamheden geëindigd. De heer Béclard, de afgevaardigde van Frankrijk, reist den 19 dezer af. Hij is tot consul-generaal te Tanger benoemd.

LONDEN 20 Junij.

Koffij vast met eenige vraag. — *Suiker* flaauw. — *Oliën.* Raap- 45/6 a 46/; Patent- 48/; Lijn- 39/ a 39/3. — *Granen* zeer vast.

LIVERPOOL 20 Junij.

Katoen. Omgezet 12,000 b. tot onveranderde prijzen.

BERLIJN 20 Junij.

Rogge. Junij 50, najaar 49. — *Olie.* Junij 13⅞, najaar 13¾.

LONDEN 20 Junij.

De Geconsolideerden 3 pc. 91⅛. Rusland 5 pc. —; dito 4½ pc. —. Spanje 2 pc. 44½; dito Buitenl. 3 pc. 54¼; dito Certificaten 9⅛; dito Amort. 19⅞. Portugal 3 pc. —. Mexico 3 pc. 27¾. Venezuela 4¼ pc. 24.

PARIJS 20 Junij.

Frankrijk 3 pc. 68.30; dito 4½ pc. 96.50. Crediet Mob. 848. Spanje 2 pc. 43⅞; dito 3 pc. 49½.

WEENEN 20 Junij.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. 71.—; dito Nat. 5 pc. 83. Wissel op Londen 127.60.

FRANKFORT 20 Junij.

Oostenr. Metall. 5 pc. 53⅞; dito Nationale 5 pc. 63⅛. Spanje 2 pc. 43⅞; dito 3 pc. 49.

ANTWERPEN 20 Junij.

België 4½ pc. —. Spanje 2 pc. 43; dito Binnenl. 3 pc. 48⅞. Oostenrijk Metalliek 5 pc. 54⅞; dito Nation. 5 pc. 63½.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 20 Junij.

Bezoek van het Japansche Gezantschap aan *Rotterdam* en *Fijenoord*.

Het vroeger aangekondigde bezoek van het Japansche Gezantschap aan deze stad en het etablissement op Fijenoord heeft heden plaats gehad.

Een veertiental leden van dat Gezantschap kwam heden morgen ten tien ure, vergezeld van de door Z. M. benoemde commissie van begeleiding, met den gewonen trein langs den Hollandschen ijzeren spoorweg alhier aan en werd aan het **Stationsgebouw,** waarvan de Japansche marine-vlag wapperde, gecomplimenteerd door heeren Burgemeester en Wethouders en den Gemeente-Secretaris, alsmede door heeren Commissarissen

van den spoorweg. Na verwelkomd te zijn namen de leden van het Gezantschap, met de leden der commissie, in vijf daartoe gereed staande rijtuigen plaats en reden, voorafgegaan door een rijtuig waarin de heer Burgemeester met een der heeren Wethouders had plaats genomen, en gevolgd door een ander waarin de overige heeren Wethouders met den heer Gemeente-Secretaris gezeten waren, langs den Coolsingel en verder naar de Boompjes aan de aanlegplaats voor het gebouw der Nederl. Stoomboot-Maatschappij. Overal langs den weg bevond zich eene ontelbare volksmenigte, even als aan de aanlegplaats in de Boompjes.

Aldaar gekomen werden de Gezanten begroet door den heer ingenieur-directeur der Nederl. Stoomboot-Maatschappij en heeren commissarissen der Maatschappij, en door deze over eene sierlijke met de Japansche en Nederlandsche vlaggen getooide brug naar de fraai met vlaggen versierde stoomboot Joinville geleid, welke gereed lag om het gezelschap naar Fijenoord over te brengen. Aan boord dier stoomboot bevonden zich reeds vele heeren en dames, welke den togt mede zouden maken en de Gezanten bij hunne komst begroetten, terwijl aan de twee eerste Gezanten door twee kinderen van den heer J. W. L. van Oordt, ingenieur-directeur der Stoomboot-Maatschappij, fraaije bloembouquetten werden aangeboden.

Onder het gejuich der volksmenigte stak de stoomboot van wal. Was het een fraai gezigt voor hen die zich op het **etablissement op Fijenoord** bevonden, de met vlaggen getooide stoomboot Joinville met de Gezanten en het overige gezelschap aan boord te zien naderen, een niet minder schoon tafereel vertoonde zich aan het oog van hen die zich op die stoomboot bevonden. Langs de boorden van de rivier toch was tal van standaarden met vlaggen en wimpels opgerigt, overal van de werkplaatsen wapperden vlaggen en eene smaakvolle tent prijkte op het terrein om de gasten te ontvangen. Deze tent leverde een nieuw bewijs van hetgeen de heeren F. van de Wiel & Zoon als decorateurs vermogen; te midden van vlaggentooi en bloemengeur waren daar toepasselijke trofeen van Oranje, stedelijke en Nederlandsche kleuren aangebragt; de woorden *Japan* en *Holland*, benevens in Japansche karakters het woord *Welkom*, met het devies der *Nederl. Stoomboot-Maatschappij* en de attributen van handel en nijverheid, maakten de hoofddeelen der decoratie uit, terwijl ook het Nederlandsche wapen op gepaste wijze was aangebragt. In de tent was een aantal zitplaatsen aanwezig en een déjeuner stond aldaar gereed.

Ten half elf ure kondigden saluutschoten de nadering der stoomboot aan en weinige oogenblikken later lag deze aan de daarvoor bestemde aanlegplaats aan. Bij het aan wal stappen werden de Gezanten begroet door den heer van Galen, chef van het etablissement op Fijenoord, en den heer Krüger, ingenieur aldaar, terwijl ook eenige heeren officieren der Nederl. marine, daar ter plaatse tegenwoordig, aan de Gezanten werden voorgesteld. Voorafgegaan door den heer J. W. L. van Oordt en den heer Donker Curtius, lid der speciale commissie, begaven de Gezanten zich nu, gevolgd door het geheele gezelschap dat met de stoomboot was medegekomen, naar de voor hen bestemde plaatsen in de tent, waar zij aldaar aanwezige modellen van schepen en verschillende teekeningen van werktuigen enz. aandachtig bezigtigden, waarna eenige verschingen door hen werden gebruikt. Door den heer van Oordt, den ingenieur-directeur der Maatschappij, werd daarbij een hartelijk welkom gebragt aan de voorname gasten. Een zeer gulle en gemeenzame toon heerschte gedurende het verblijf in deze tent en de leden van het Gezantschap onderhielden zich daarbij zoo goed mogelijk met de daar aanwezige heeren en dames, en het ontbrak niet aan beleefdheden van beide zijden.

Vervolgens werden de Gezanten uitgenoodigd verschillende der werkplaatsen in oogenschouw te nemen, aan welke uitnoodiging zij gaarne voldeden. Gedurende het bezoek in de onderscheiden gebouwen, boven den ingang van sommige van welke in het Japansch het woord *Welkom* te lezen stond, betoonden zij de grootste belangstelling en vroegen velerlei inlichtingen van den heer ingenieur-directeur. In de grofsmederij waren zij getuigen van het smeden van eene as voor eene machine van 80 paardenkrachten; in de gieterij werden ter hunner eere de woorden *Welkom op Fijenoord* gegoten; in de draaijerij trokken bijzonder hunne aandacht een toestel tot het ligten eener schroef, de schroef van Zr. Ms. schip Zeeland, en verder circulaire schaaf- en boor-machines; in de ketelmakerij werden in hunne tegenwoordigheid gloeijende platen van 5/8 duim dik gezet en gebogen, gaten geponst van 1¼ duim dikte en gloeijende platen gewalsd in den tijd van twee minuten. In eene der werkplaatsen was eene kleine stoommachine (volkomen kompleet) tentoongesteld, vervaardigd door een élève der fabriek, den jongeheer L. Berner, in de vrije uren waarover hij kon beschikken; dit kunststuk werd door de Japanners ook met de grootste belangstelling bezigtigd. Herhaaldelijk gaven de Gezanten hun leedwezen te kennen, dat zij niet meer op hun gemak alles konden bezigtigen, daar alles wat zij zagen in hooge mate hunne belangstelling wekte. De tijd was echter te kort om alles goed te bezien. Na nog verschillende werkplaatsen doorloopen te hebben, waar alles mede in volle werking was, mogt men echter niet langer aan de bezigtiging wijden en keerde men nog voor eenige oogenblikken naar de tent terug, waar op nieuw ververschingen werden rondgediend.

Door den heer J. W. L. van Oordt, den ingenieur-directeur, werd nu een toast gewijd aan onze betrekkingen met Japan. Japan en Nederland, Nederland en Japan waren sinds eeuwen goede kennissen; Japan kon er staat op maken dat alles wat hier vervaardigd werd goed was, dat men eerlijk zou worden behandeld. Nederland stelde hoogen prijs op de bestellingen voor Japan en het etablissement op Fijenoord zou er trotsch op zijn voortdurend bestellingen voor Japan te mogen erlangen, daar men in staat was alle machineriën te vervaardigen.

Nadat het door den heer van Oordt gesprokene door den eersten tolk in de Japansche taal was overgebragt, antwoordde deze namens de Gezanten met een toast op de goede vriendschap tusschen Nederland en Japan, en op het welvaren van het etablissement op Fijenoord, door welk etablissement alle in Japan aanwezige belangrijke machineriën geleverd waren.

Zoowel de toast van de Japansche gezanten als die van den heer van Oordt werden achtervolgd door een driewerf herhaald hoera! van de in den omtrek aanwezigen.

Ten half één ure verlieten daarop de Gezanten, begeleid door allen die den togt derwaarts mede gemaakt hadden, het eiland Fijenoord weder aan boord van de stoomboot Joinville, onder het lossen van een saluut en het gejuich van het werkvolk der fabriek.

Een kwartier later legde de stoomboot aan de Oosterkade achter den Haringvliet aan, waar duizenden bij duizenden de nadering der vreemdelingen verbeidden.

Begeleid door den heer Burgemeester, heeren Wethouders en den Gemeente-Secretaris, welke laatsten het bezoek op Fijenoord mede hadden gebragt, en de leden der Japansche commissie, reden de leden van het Gezantschap nu in de daar gereed staande rijtuigen langs de Oosterkade naar het **oostelijk Stoomgemaal** nabij den Oostsingel, hetwelk door hen bezigtigd werd.

Van daar reed men ten half twee ure naar het **Instituut voor Doofstommen** aan den Coolsingel. Het nieuwe schoollokaal was voor deze gelegenheid opengesteld en door de heeren A. Veltmeijer en J. de Regt toepasselijk gedecoreerd; de Nederlandsche en Japansche vlaggen, benevens de door den bloemist Dijxhoorn aangebragte versiering, alles gaf aan het gebouw een feestelijk aanzien.

Het Gezantschap werd door de Commissie der School, gepresideerd door dr. J. B. Molewater, ontvangen, en naar in het locaal plaats, waarop de onderwijzers hun werden voorgesteld en door een der verst gevorderde leerlingen zeer duidelijk verstaanbaar het volgende werd gesproken:

„De leerlingen der Rotterdamsche school voor Doofstommen heeten u hartelijk welkom in ons dierbaar Vaderland, welkom in onze geliefde woonplaats, welkom in de school waar ons de grootste weldaden worden bewezen. — Geëerde vrienden onzer vaderen en voorvaderen! Met eerbied en hartelijke vreugde heeten wij u welkom."

Deze toespraak werd door de Japanezen minzaam beantwoord.

Daarop had eene openbare les plaats, waarbij de leerlingen, onder de leiding van den hoofdonderwijzer Hirsch en den hulponderwijzer Bikkers, proeven van hunne ontwikkeling volgens de Duitsche methode gaven. De oudste discipelen gaven blijk van groote vorderingen en beantwoordden vaardig en duidelijk verschillende hun gedane vragen, inzonderheid de aardrijkskunde en industrie van Japan betreffende. Op de vraag wat zij thans wel zouden zingen wanneer zij konden, werd door een hunner ten antwoord gegeven: „Wien Neêrlandsch bloed" waarop het eerste couplet van het Nederlandsch volkslied door hen werd voorgedragen, terwijl vervolgens nog een kinderversje werd gereciteerd.

Nadat de drie gezanten, wien alles zoo goed mogelijk vertolkt werd overgebragt, hunne hooge ingenomenheid en voldoening betuigd hadden over hetgeen door hen gezien en gehoord was, schreven zij hunne namen in het album van het Instituut, waarop hun door de Commissie uitgeleide werd gedaan. Vele belangstellenden waren in het lokaal bijeen.

Vervolgens in het **Ziekenhuis** aan den Coolsingel aangekomen, werden de Gezanten in de vestibule begroet door twee dochtertjes van dr. Molewater, die hun een paar prachtige bloemruikers aanboden. Met de meeste heuschheid werden deze aangenomen, en men begon nu onmiddelijk den togt door het ruime gebouw, onder geleide van dr. Molewater. De stoommachine en het kamertje waarmede de zieken enz., tot in de hoogste verdieping van het gebouw kunnen worden vervoerd, werden het eerst in oogenschouw genomen. Daarop geleidde men het gezelschap naar de apotheek, waar de eerste apotheker der inrigting, de heer Brouwer, de heeren zoo goed dit door de vooral bij wetenschappelijke zaken altijd gebrekkige hulp van een tolk mogelijk is, enkele toestellen verklaarde, onderanderen het fornuis, dat tevens tot verwarming van het gebouw dient. Eenige chemische praeparaten op de toonbank trokken zeer de aandacht van het gezelschap; vooral de fraaije kristallen van het uras sodae en nog een paar dergelijke zaken droegen in zulk eene mate hunne bewondering weg, dat een der heeren verzocht, die als aandenken te mogen medenemen. Nog meer echter verrastte hun in de sectiezaal eene kast met anatomische praeparaten, waarvan althans de mindere leden van het Gezantschap slechts noode afscheid namen, om de overigen te volgen naar de consultatie-kamer, waar eene prachtige collectie medische plaatwerken op de tafels en langs de wanden was uitgespreid. Hier vooral vertoefde het Gezantschap geruimen tijd en gaf herhaaldelijk blijken van de weetgierigheid, die als eene kenmerkende eigenschap hunner Natie wordt gerekend. Na verder ook de badkamers en enkele ziekenzalen te hebben bezigtigd, begeven zij zich nog eenige oogenblikken in de receptiezaal van den heer Molewater, en namen daarop onder hartelijke dankbetuiging van de aanwezigen afscheid om zich naar het Museum Boymans te begeven.

Tegen drie ure kwam men aan het **Museum Boymans** aan. Op het bordes van het gebouw werden de Gezanten door den directeur van het Museum den heer A. J. Lamme en de commissie van bestuur ontvangen en door deze naar boven geleid, nadat genoemde heer directeur en de leden der commissie van bestuur, op verzoek van den heer Burgemeester, door den heer Donker Curtius aan de Gezanten voorgesteld waren. Door den directeur en de commissie begeleid en door vele aanwezige heeren en dames gevolgd, namen de voorname gasten nu eerst de porselein-zaal en vervolgens de overige zalen in oogenschouw. Behalve aan het porselein wijdden zij bijzondere aandacht aan de schilderij van A. van der Neer, een brand voorstellende, en aan de vrouwenportretten. Het Gezantschap werd daarop weder door den heer Lamme en de leden der commissie van bestuur uitgeleide gedaan.

Spoedig daarna verscheen het Gezantschap in de fraaije zalen van het **Bataafsch Genootschap voor proefondervindelijke wijsbegeerte**, boven de Beurs, waar de leden van dit Genootschap zich reeds eenigen tijd vroeger hadden vereenigd. Aan den ingang door den voorzitter en den secretaris der instelling welkom geheeten, werden de heeren naar de receptie-kamer geleid. Hier namen zij eenige oogenblikken plaats en maakten gaarne van deze gelegenheid gebruik om hunne bekende kleine pijpjes te rooken. Intusschen teekenden de drie voornaamste leden van het Gezantschap hunne namen in het album van het Genootschap, terwijl eenige heeren voor de camera obscura ver oefden, die en bij het sombere weêr niet goed genoeg werkte om er ook de aandacht der overigen op te vestigen. Verder door de zalen van het Genootschap geleid, bezagen de heeren met blijkbare belangstelling de fraaije verzameling physische instrumenten en modellen, vooral die der laatsten de watermolens, schroeven en pompen, hetwelk zij meer onmiddelijk de werking begrepen, het meest hunne aandacht trokken. Bij het model eener stoommachine gaven enkelen echter duidelijk blijk reeds zeer goed met het beginsel dezer beweegkracht vertrouwd te zijn, terwijl men ook kon opmerken dat de electrische toestellen hun geenszins vreemd voorkwamen. Op eene aardglobe toonden zij aan de toevallige bijstanders, hun Rijk en het onze, en na nog aan eenige andere voorwerpen en vooral aan de bibliotheek hunne aandacht te hebben gewijd, vertrokken zij zigtbaar tevreden over hunne ontvangst en over hetgeen men hun had getoond.

Na dezen vermoeijenden togt had men behoefte aan eenige verpoozing, ofschoon zulks niet van langen duur konde zijn. De stoet reed tot dat einde naar het **Vereenigingsgebouw der Koninklijke Nederlandsche Yacht-Club**, waarin de fraai gedecoreerde zaal een déjeuner de hooge gasten met hun geleide wachtte. Vermoedelijk zal daar ook wel een toast gebragt zijn aan Japan en wederkeerig aan Rotterdam. Na het ligchaam daar een weinig versterkt te hebben, werd de togt hervat en een rijtoertje door het **Park** gedaan, altijd onder het geleide van heeren Burgemeester, Wethouders enz. Verder reed men langs de Singels, overal door eene talrijke menigte begroet.

Omstreeks zes ure kwam de stoet aan de **Diergaarde** aan, waar aan den ingang en van het huis van den directeur vlaggen wapperden. Door het Bestuur in de commissariskamer, waar eenige fraaije bloemen en potgewassen prijkten, binnengeleid, werd door den president, den heer Jan van der Hoop Jac. Zn., aan de drie eerste gezanten: *Taka Oetsi Simodski no Kami, Motsdaira Iwo wi no Kami* en *Kio mo Koe Noto no Kami*, het diploma als eerelid der Diergaarde aangeboden en door hen met groot genoegen ontvangen. Daarop ving de wandeling door den fraaijen tuin aan; omgeven door een talooze schare van heeren en dames, werd alles, zoowel de keurige aanleg als de kostbare verzameling van dieren, vogelen enz. met naauwkeurigheid bezigtigd en bewonderd, terwijl ook de voeding der vleeschetende dieren in hunne tegenwoordigheid geschiedde; de gedresseerdheid van den grooten Olifant bragt de Gezanten in eene bijzonder vrolijke stemming. Intusschen was het voor het vertrek bepaalde uur verstreken en nu werd na de wandeling het geheele gezelschap in het huis en den bijzonderen tuin van den directeur de thee aangeboden, die onder het rooken van pijpjes met smaak werd gebruikt; na herhaalde malen hunne ingenomenheid met de inrigting en ontvangst betuigd te hebben, werden de rijtuigen weder bestegen en reed men tegen acht ure naar het **station**. Het ontbrak ook hier wederom niet aan dankbetuigingen aan de leden van het dagelijksch bestuur enz. voor de genoten ontvangst. Ten acht ure vertrok de trein, welke de leden van het Gezantschap naar de residentie terugvoerde, om daar uit te rusten van de vermoeijenissen van den dag en de gesmaakte genoegens te herdenken.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen een ontwerp van wet tot ontbinding van den Raad der gemeente Heemstede, en zijn eveneens ingediend vier ontwerpen van wet, betreffende de geneeskundige Staatsregeling.

Tot de toelating van den heer Heydenrijch, nieuw benoemd lid in de plaats van den heer Dommer, is besloten, nadat zijne geloofsbrieven waren onderzocht en in orde bevonden.

De algemeene beraadslagingen zijn aangevangen over het wetsontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer.

Het voordragt is verdedigd door de heeren Blom, van Zuylen, Cool, Reinders, Heemskerk Az. en Mackay, die aantoonden, dat dit ontwerp allezins goedkeuring verdient, omdat het strekt tot uitvoering van de wet van september 1854, omdat het een schrede voorwaarts is op den weg, die moet leiden tot de verkrijging van een zuiver fiscaal tarief, omdat het den eenigen rationalen maatstaf als hoofdbeginsel heeft opgenomen, namelijk de heffing naar de waarde, omdat bij dit ontwerp is gelet op de belangen van de schatkist en van de nijverheid, omdat het eindelijk, ook wat den vorm betreft, in vele opzigten de voorkeur verdient. Nogtans maakten enkele dezer sprekers ondergeschikte bezwaren kenbaar, die op hunne eindbeslissing evenwel geen invloed zullen uitoefenen.

Daarentegen werd de voordragt uit het oogpunt van ontijdigheid, onregtvaardigheid en benadeeling van verschillende takken van nijverheid bestreden door de heeren v. Lynden, Hoffman, Guljé en v. Goltstein. Vooral werd door die sprekers gewezen op het bezwaar, dat dit tarief aan alle Natien gelijkelijk voordeelen toezegt op een tijdstip, dat met Frankrijk de onderhandelingen nog geenszins zijn ten einde gebragt.

De heer Dumbar wil in het tarief opnemen het artikel: *vreemde zilveren munt* en acht het noodzakelijk, den invoer van dit artikel te belasten.

Morgen is de Minister van Financien aan het woord om de sprekers te beantwoorden.

De Eerste Kamer heeft heden de verschillende wetsontwerpen met algemeene stemmen *aangenomen*, waaronder de begrooting Staatsspoorwegen 1862, tractaat van handel en scheepvaart met Turkije.

Een meer uitvoerig verslag van de zittingen der beide Kamers is opgenomen in het bij dit N.º behoorend **Bijvoegsel.**

Bij Zr. Ms. besluit is met ingang van 1 julij e. k.: 1º, benoemd tot administrateur voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten behalve die der Roomsch-Katholieke, dr. H. J. Spijker, thans predikant bij de Nederduitsche Hervormde gemeente te Amsterdam; 2º, eervol ontslag verleend aan den heer A. van Heel, uit zijne betrekking van secretaris-generaal bij het opgeheven Departement voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten behalve die der Roomsch-Katholieke.

Bij Zr. Ms. besluiten zijn met ingang van 1 julij eerstkomende eervol ontslagen: 1º. de heeren J. F. C. Leers en mr. J. J. Bergsma, th. dr., commiesen, en de heer W. F. Keizer, adjunct-commies, respectievelijk bij het opgeheven Departement der Hervormde Eeredienst, enz.; en 2º, A. Appo, kamerbewaarder en concierge bij evengemeld Departement.

Z. M. heeft bewilliging verleend tot vergrooting van het kapitaal en verdere wijziging der statuten van de naamlooze vennootschap Societeit ter exploitatie der steenkolen ijnen Bicquet, de Gorée en Heure le Romain, op den voet als blijkens het overgelegd proces-verbaal is besloten.

VLAARDINGEN 18 *junij*. — De aangekondigde harddraverij werd heden, onder begunstiging van uitmuntend weder en onder toevloed van eene buitengewone menigte toeschouwers, gehouden; 12 paarden van de edelste soort dongen naar den schoonen prijs, bestaande in een kompleet zilveren theeservies met gemonteerd blad en 12 Japansche koppen en schotels, hetwelk werd behaald door het paard de Wisse, toebehoorende aan den heer Fromberg, te Watergraafsmeer, en bereden door den eigenaar. De premie, zijnde een paar uitmuntende presenteertrommels met kristallen bladen, werd gewonnen door het paard Nobel, toebehoorende aan den heer Wafelbakker, van Amsterdam, en bereden door den pikeur P. van Santen. De dag van heden, die voor Vlaardingen een wezenlijke feestdag mag heeten, werd besloten door onderscheidene volksvermakelijkheden.

HELLEVOETSLUIS 18 *junij*. — Gisteren avond is deze gemeente voor het eerst door gaz verlicht geweest, hetwelk zeer heeft voldaan en de verwachting welke men er van had niet heeft teleurgesteld. Den aannemer dier verlichting, den heer C. Nolet, van Schiedam, en den met de leiding der werkzaamheden belast geweest zijnde heer J. H. de Jongh, van Dordrecht, komt daarvoor alle eer toe.

DELFT 20 *junij*. — Van de 71 jongelieden die dezer dagen admissie-examen hebben afgelegd voor de Akademie alhier, hebben 50 aan de daarbij gestelde vereischten voldaan.

'S GRAVENHAGE 20 *junij*. — Gisteren avond is aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken de conferentie tusschen de Japansche ambassadeurs en den Minister voortgezet. Die conferentie heeft van 7 tot 10½ ure geduurd.

— Morgen zullen de Japansche Gezanten de vergaderzalen van de beide Kamers der Staten-Generaal komen bezigtigen.

— Aanstaanden dingsdag avond zal bij den Minister van Marine, den baron Huyssen van Kattendijke, eene luisterrijke soirée plaats hebben, ter eere van het Japansche Gezantschap.

— Heden heeft het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland uitspraak gedaan in de zaak van D. Fransen, gefailleerd koopman, laatst woonachtig nabij Rotterdam. Het Hof heeft hem alleen schuldig verklaard aan twee bedriegelijke bankbreuken en diensvolgens veroordeeld tot 6 jaren tuchthuisstraf, doch vrijgesproken van bedriegelijke opligting en enkele bankbreuk.

APELDOORN 20 *junij*. — Gisteren middag ten één ure trok een stoet van vier rijtuigen, waarvan drie bespannen met vier paarden, door deze gemeente, den weg op naar Zutphen. Het waren HH. MM. de Koning en Koningin, die met HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, benevens een talrijk gevolg, een bezoek gingen afleggen aan het huis ten Baak bij Zutphen. Omstreeks zes ure keerde de stoet op het paleis terug.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft gisteren morgen het Loo verlaten, zich naar 's Hage begevende. Aanstaanden dingsdag vertrekken HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, doch wanneer HH. MM. de Koning en Koningin zich van hier begeven zullen is nog niet bekend.

LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES.

Middelburg 19 *Junij* 1862.

II.

Na mijn eersten brief heb ik u verslag te doen van het concert, dingsdag avond in den tuin van het Schuttershof de Edele Handboog gegeven, en — hoe ongaarne ik het afgezaagde chapitre aanroer — daarbij mag ik niet nalaten van „het weêr" te spreken. 't Was den geheelen dag niet bijzonder vrolijk geweest, en toch scheen het nog al te zullen schikken, zoodat een vrij groot aantal feestvierenden zich daar heen begaven, maar plotseling bragt een ontzettende regen groote ontsteltenis te weeg bij al wat in den tuin zat. 't Duurde een vrij geruimen tijd, alvorens dat ophield, en toen waren stoelen en tafels, menschen en wandelpaden zóó doorweekt, dat ieder zich naar huis spoedde, waarover men zich later te meer moest verheugen, toen een ontzettend onweder zich vlak boven de stad kwam ontlasten.

Wat zal ik u van de geïmproviseerde rede melden, waarmede de baron Sloet tot Oldhuis gisteren de algemeene vergadering in de Koorkerk opende? De ijverige redactie der Middelburgsche Courant heeft er een vrij goed uittreksel van geleverd en de beide aanwezige stenografen zullen ons haar geheel wedergeven in het officieel verslag. (Van stenografen gesproken, gisteren hadden wij ze, en het Congres-bestuur had, als ik goed ingelicht ben, een contract met twee dier heeren gesloten om dat geheele verslag op te maken, maar plotseling worden beide gisteren per telegraaf naar de Kamer-zittingen te 's Hage opontboden, zoodat men zich thans met een tachygraphisch verslag zal moeten vergenoegen, hetwelk het bestuur nog zal te danken hebben aan de welwillendheid van een Congreslid, dat er zich, bij ontstentenis van eenig ander, mede heeft belast.)

Die rede mag met regt populair genoemd worden; in den aanhef wees de voorzitter op het nut der Congressen, op het „kameraadschappelijk" bijeenkomen van zoo vele agronomen uit verschillende oorden, om daarna, zonder het goede in onzen landbouw te miskennen, ook aan te stippen hoe veel er nog te doen overblijft. Ontginning van gronden, benuttigen van allerhande mestspeciën, het ontstaan der longziekten, het onkruid, de beschaving onder den landbouwersstand, de landbouwwetgeving enz. kwamen vervolgens allen ter sprake, ten betooge dat er voor het Congres nog jaren lang geen gebrek aan stof zal bestaan. Daarna werd een blik geworpen op de vorming van den Zeeuwschen bodem en eene hoogst vleijende en gelukkige vergelijking gemaakt tusschen de prachtige en ontzaggelijk kostbare tuinen en paleizen te Versailles, en het reuzenwerk der zeeweringen in Walcheren; het eene een improductieve uitgaaf in een oord dat rijk is aan ontzettende herinneringen, — het andere een vruchtbare arbeid die tot resultaat had de schepping der *insulae fortunatae*, de verwezenlijking van den droom der ouden.

Ook de, in kleinen getale opgekomene, dames kregen een speciaal voor haar geschikt woord. Onder herinnering aan de Zeeuwsche godin Nehalennia — steeds omgeven door de symbolen van spaarzaamheid, beleid en trouw — ging de voorzitter na, hoe grooten invloed de vrouwen op de ontwikkeling van den landbouw kunnen uitoefenen, door de liefde tot het landleven bij zich zelve en de haren aan te kweeken. Spreker zweefde daarbij ongetwijfeld voor den geest vraag LXX van het programma, die volgenderwijze is geformuleerd: „*Landbouw door vrouwen*. Gelijk in Engeland vrouwen van den beschaafden stand, om zich een onafhankelijk bestaan te verschaffen, met goed gevolg zich wijden aan de uitoefening van dezen of genen tak van landbouw en zich tot dat einde niet zelden vereenigen, vraagt men: welke takken van landbouw tot hetzelfde heilzaam doel bij ons in aanmerking zouden komen? In hoever zou men hier het oog moeten slaan op de teelt van bloembollen, of andere onderdeelen der bloemisterij, op de warmoezerij en zuivelbereiding?"

In het voorbijgaan gezegd, heb ik er in de derde afdeeling geen afdoend antwoord op hooren geven, doch zij leverde onzen voorzitter de ongezochte gelegenheid op tot zeer belangwekkende mededeelingen ten aanzien van hetgeen ten deze in Engeland plaats grijpt.

HH. KK. HH. de Prinsen van Oranje, Frederik en Hendrik der Nederlanden hebben bij missiven dank laten betuigen voor de toezending van het programma, onder kennisgeving dat zij verhinderd zijn gevolg te geven aan de uitnoodiging om het Congres bij te wonen.

Na afloop der algemeene vergadering had de beproeving plaats van eenige landbouwwerktuigen op een terrein achter de buitenplaats Torenvliet, bezijden den Koudekerkschen straatweg. Daar was het vol . . . en vuil; de Zeeuwsche landbouwer kon er echter zeer belangrijke werktuigen in hunne praktijk gadeslaan, zoo als zij reeds in het buitenland en ook op groote boerderijen ten onzent handenarbeid vervangen of het werk van menschen en paarden verligten en bespoedigen.

Ik vergat nog u te spreken over eene vrij belang-

rijke tentoonstelling van boeken, die door de ijverige tusschenkomst van de heeren van Benthem en Jutting wordt gehouden op het terrein der tentoonstelling van vee, landbouw-werktuigen enz., na in de eerste dagen dezer week in de Concertzaal gehouden te zijn. De catalogus beslaat meer dan een vel druks compres in groot 8.°, zoodat er eene waarlijk interessante collectie bijeen is. 't Is te hopen — zoo als de voorzitter heden nog in de algemeene vergadering deed opmerken, — ter wille der inzenders, dat men het niet bij kijken moge laten, maar vele aankoopen de kosten en moeiten beloonen, vooral na het in duigen vallen van het plan om ook eene verloting te houden, welk voornemen moest opgegeven worden, omdat eerst den 17 junij eene gunstige beschikking is ontvangen op het reeds dd. 1 april jl. gedaan verzoek om vrijstelling der regten van zegel en registratie!

De vele moeiten welke commissarissen der societeit „de Vriendschap" in de Noordstraat zich getroost hebben om den Congresleden met hunne dames een aangenamen avond te doen doorbrengen in den prachtigen en fraai met gaz en lampions verlichten tuin, werden gisteren avond met gelukkiger uitslag bekroond; zegge: het weder bleef droog en naar omstandigheden was het niet al te koud; er heerschte eene prettige stemming en de horenblazers van het 2de reg. infant., onder directie van den kapelmeester Korn, kweten zich loffelijk van hunne taak.

Heden morgen, ten half negen ure, ving reeds eene gecombineerde vergadering der 1ste en 3de afdeelingen aan, om over het vraagstuk der tienden de beraadslaging aan te vangen. Deze liepen hoofdzakelijk over de vraag of een regtstreeksche afkoop in geld, zoo als bij het thans aanhangig wetsontwerp voorgesteld wordt, wenschelijker moet worden geacht dan eene verwisseling in grondrenten.

Mannen van verschillende rigting en uit vele provincien wisselden daarbij van gedachten. Uit die velen noem ik u slechts den baron Sloet tot Oldhuis, J. G. J. van den Bosch, Staring, mr. van der Leeuw, Boeke enz. De eerste dier sprekers zou vooral bijzonder gestemd zijn voor eene verwisseling van grondrenten; anderen toonden door het voorbeeld van verschillenden landen aan dat ook een afkoop practisch zeer goed uitvoerbaar is, terwijl volgens sommigen de invordering dier grondrenten met groote moeijelijkheden gepaard gaat. Verder bragt men in herinnering dat de afkoop steeds heeft schipbreuk geleden op den onwil der Eerste Kamer, zoodat het eenige wat het Congres thans te doen staat, naar de meening dier sprekers is: openlijk en bij herhaling te toonen dat de afschaffing der tienden vurig verlangd wordt. Eene opmerkelijke bijzonderheid werd bij deze gelegenheid in het openbaar verkondigd, en 't is juist dit publiek constateren, dat mij aanspoort om het feit niet stilzwijgend voorbij te gaan, ofschoon het tot hiertoe wel reeds zoo wat tot de algemeen bekende geheimen behoort. De voorsteller der vroegere wetsvoordragt omtrent den afkoop der tienden deelde ons mede, dat de rapporten van de afdeelingen onzer Tweede Kamer te dien aanzien alles behalve getrouw de meening van alle leden teruggaven, maar veeleer de ongunstige individueele stemming van den rapporteur. Van hoe onberekenbaren invloed dit op de latere behandeling is, laat zich ligt begrijpen, wijl ieder schrikt voor het spook „Men" of „Eenige leden," wier afkeuring slechts in de verbeelding van den rapporteur bestond.

In de algemeene vergadering wacht ik omtrent dit onderwerp voorzeker nog belangrijke discussien en de eene of andere juister afgebakende conclusie. De dezen morgen ten 11 ure aangevangene zitting onderscheidde zich door langdurige discussie over kunst- en hulpmeststoffen en de vervalsching van dezen. De heer Boeke van Groningen besprak vooral de zuivere Peruaansche guano en beval deze zeer aan, mits regtstreeks ontvangen van de heeren Mees en Moens te Rotterdam, de agenten van de Engelsche firma die uitsluitend met den verkoop is belast. De heer mr. J. P. Amersfoordt van Haarlemmermeer deed zeer interessante mededeelingen betrekkelijk ten zijnent genomene proeven met beer, kalk uit lijmfabrieken, gazkalk, run, lompen, asch enz.

Voorts werd Leeuwarden aangewezen als de plaats waar ten jare 1863 het XVIIIde landhuishoudkundig Congres zal gehouden worden. Tot leden van het bestuur zijn aangewezen de heeren: jhr. mr. O. R. van Andringa de Kempenaer, president; jhr. mr. P. B. J. Vegelin van Claerbergen, vice-president; J. J. Bruinsma, 1ste secretaris; mr. J. H. Albarda, 2de secretaris; mr. van Welderen baron Rengers, penningmeester; mr. J. H. Beucker Andreae en R. J. van der Ley. Het bestuur der Friesche maatschappij van landbouw zal worden uitgenoodigd zich wel met bovengenoemde heeren ter zake van dit Congres te willen verstaan.

Heden zijn twee Tentoonstellingen geopend, als:

a, van vee en werktuigen, gehouden wordende door de Maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt in Zeeland, op de weide van P. Duivekot, gelegen aan den Singel, buiten de haven-barrière.

b, van bloemen en gewassen, gehouden wordende door de Vereeniging ter bevordering van den tuinbouw in Zeeland, in de lokalen van het Schuttershof: de Edele Handboog, beide gepaard met muziekale uitvoering 's namiddags van 1 tot 4 ure.

Op de eerste tentoonstelling zijn van wege het Congres tentoongesteld:

1°, de verschillende meest belangrijke schapenrassen in Nederland, vertegenwoordigd door één ram en ééne ooi van elk, te weten het Groninger-Hoogelandsche, het Drentsche, het Veluwsch, het Texelsch, het Noordbrabantsch of Kempersche en het Zeeuwsch-Vlaamsch ras, daartoe door het Congresbestuur aangekocht en tegen inkoopprijs aan de eerste aanvragers na afloop der tentoonstelling af te staan.

Hierbij komen verder de door den heer I. G. J. van den Bosch, uit den Wilhelminapolder, tentoongestelde schapen en eenige exemplaren van het Sonsbeeksch ras, daartoe welwillend afgestaan door den heer A. P. van Ingen, rentmeester van Sonsbeek, bij Arnhem.

2°, eene verzameling der meest uiteenloopende in Nederland vervaardigd wordende kaassoorten.

3°, monsters boter, in Nederland bereid volgens de Sleeswijk-Holsteinsche wijze, alsook regtstreeks daar ter plaatse, overgezonden door het landwirthschaftlische Generalverein für das Herzogthum Holstein, te vergelijken met de gewone botersoort in Nederland.

Ik zal u niet vermoeijen met eene opsomming van alle fraaijigheden op beide expositien, die werkelijk rijk en flink waren en zeer druk bezocht werden, evenmin als met eene opgave van alle bekrooningen; de catalogi en processen-verbaal gaan hierbij, waaruit ge, des verlangende, nog alles kunt aanvullen. Alleen wil ik u de belangrijkste punten aanstippen: Voor een dekhengst van buiten Walcheren aangevoerd is de door het Congres uitgeloofde prijs van *f* 100 ten deel gevallen aan J. Op 't Hoff, te Borselen. Een gelijke prijs, uitgeloofd door Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, voor een korthoorn Durham springstier boven 2 jaren oud, werd uitgereikt aan den heer I. G. J. van den Bosch in den Wilhelminapolder. Dezelfde heer bekwam een anderen prijs, mede van dat bedrag, door het Congres uitgeloofd, voor 3 melkkoeijen van 3—6 jaren.

De prijs van *f* 200, van het Congres, voor de meest volledige verzameling van werktuigen en gereedschappen voor landbouw, veeteelt en zuivelbereiding van de nieuwste en doelmatigste inrigting, werd uitgereikt aan de heeren J. Peignatt & Comp. te Amsterdam (Inrigting: Arts et Métiers, Warmoesstraat); een andere van *f* 100, uitgaande van de gemeente Middelburg, voor een grasmaai-werktuig aan den heer G. Stout te Tiel.

Ziedaar voor heden eenige bijzonderheden. Dezen middag zijn er volksspelen op de Grootemarkt geweest en heden avond vauxhall aldaar in een afgeschoten terrein voor de societeit De Vergenoeging, die prachtig verlicht is en met een smaakvol chassinet prijkt, dat men aan den bejaarden, maar altijd nog genialen schilder B. J. de Koster heeft te danken.

Middelburg 20 *Junij*.

Heden zijn de werkzaamheden van het Congres voortgezet en eerst morgen avond zal de sluiting plaats hebben.

Door het Congres is heden besloten, adressen te rigten aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal om aan te dringen op de afschaffing der tienden, alsmede op het weder in het leven roepen van de Rijkscommissie voor de statistiek.

Deze besluiten achtte ik van genoegzaam gewigt, om u zulks voorloopig per telegram mede te deelen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 20 Junij.

OVERLEDEN: G. Kok, wed. G. Husart, 74 j. — A. Hals, man van E. Verkerk, 38 j. — W. Rozegaarde, vrouw van L. D. J. Thannhauser, 47 j. — A. de Bruyn, d., 3 m. — J. Peters, jd., 53 j. — L. J. Spruit, z., 12 d. — J. M. Klomp, wed. J. P. Lupgens, 70 j. — J. H. Meijers, z., 3 m. — J. M. Tooten, z., 1 m. — C. S. Nielson, d., 1 m. — G. van der Wolf, wed. W. Oeffelage, 67 j. — L. M. Pluym, vrouw van F. J. Werner, 27 j. — C. M. Holst, wed. van J. J. Hiebink, 70 j.

BEVALLEN: E. K. Lerou, geb. de Kock, levenl. d. — M. J. E. van Spanje, geb. Verdu, z. — C. Maas, geb. van den Bogerd, d. — M. Bakkers, geb. van der Horst, d. — M. E. Huis in 't Veld, geb. van Gastel, z. — H. M. Pleunes, geb. de Wolf, z. — N. H. Zwildens, geb. de Roo, z. — E. van Raalte, geb. Wolff, d. — M. Wijkhuisen, geb. Hekman, z. — J. Kroes, geb. de Vriend, d. — M. C. Maronier, geb. Klijke, d. — S. Tulp, geb. Schaaff, z. — W. Basomoine, geb. Huygens, d. — M. A. Spruyt, geb. Sonderop, z. — M. G. Spit, geb. Kleyweg, z. — W. van Roosendael, geb. Hamel, z. — K. F. Zwaaneveldt, geb. Smeehuizen, z.

De Miliciens Verlofgangers DINGEMAN VAN DONGEN en FRANCISCUS GROENEWEGEN, welke aan de door hen opgegeven woonplaats niet bekend zijn, gelieven zich onverwijld aan te melden ter Gemeente- Secretarie alhier (Afdeeling Militaire Zaken).

Beursberigten.

AMSTERDAM 20 Junij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., ..	Werk. Schuld 2½	pCt.	63 3/16		
„	dito dito 3	„	75		
„	dito dito 4	„	98 13/16	98 7/8	
„	Amort. Synd. 3½	„	92½		
„	Hand. Maats.	„	137	138	137 1/4
„	O.-I. Leening 4	„			
„	Holl. Spw. 4	„	95		
„	Rijn dito 4½	„			
„	M. van Weld. 4	„			
België, ..	Cert. *Rothsch.* 2½	„			
Frankrijk,	Certificaten .. 3	„			
Spanje ...	Buitenlands .. 3	„			
„	dito 3	„	53 3/4		
„	Binnenlands. 3	„	48 11/16		
„	Amort. Schuld		19 7/8	19 5/8	19 5/8
„	Bew. v. Coup.		9		
Portugal,	Obligatien ... 3	pCt.	45 5/8	45 3/4	45 3/4
„	dito 1856/60. 3	„	44 3/4	44 7/16	44 7/16
„	dito Uitgest.	„			
Rusland,	Ob. *Hope en C.* 5	„	101 1/2	101 1/4	101 1/4
„	dito 1828/29.. 5	„	100 3/4		
„	Cert. 1831/33 5	„			
„	d.° 1840...... 4	„	74 7/16		
„	d.° *Stiegl*.... 4	„	74	74 1/4	74 1/16
„	d.° d.° Nieuwe 5	„	81 1/4		
„	d.° d.° 1855 N. 5	„	90 7/8	91	90 7/8
„	d.° te Lond. 4½	„			
„	d.° v. Assign.. 6	„	52 1/4	52 5/16	
„	Inschr. dito.. 6	„			
Polen, ..	Aand. 1835....	*f*	164 3/4		
„	Oblig. 4	pCt.	77 1/4		
Pruissen,	Oblig. 1859.. 5	„			
„	Aand. 1854.. 3½	„			
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.* 5	„			
„	d.° Met. Oude 5	„	51 15/16	52 1/4	51 15/16
„	d.° N. te Ams. 5	„	72 15/16	73	72 15/16
„	d.° Nat. Met.. 5	„	60 3/8	60 3/4	60 3/16
„	d.° Metalliek. 2½	„	26 11/16	26 3/4	26 3/4
„	W. Ad. fl 250 4	„	219		
Brazilie,	1824, £ 100 5	„			
Equador,	£ 100 1	„	16 7/8		
Venez., ..	Obligatien ... 3	„	21 7/8	22 3/16	22 1/8
„	Uitgestelde.. 1½	„	11 1/16	11 1/8	
Grenada,	Obligatien... 4½	„			
„	Uitgestelde.. 1	„	5 9/16		
Mexico, ..	Obligatien... 3	„	26 1/4	26 1/2	26 1/4
Illinois	 7	„	83 3/4		

Rusland, Cert. te Londen, 3 pc., 58 11/16; dito bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 89 1/16, 89 1/8, 89 1/16; dito N. Leen. 5 pc., 90 3/4; dito Spoorweg-Actien, 5 pc., *f* 196 1/2, *f* 196 3/4, *f* 196 3/4; dito Hypotheek, 4½ pc., 75 7/8. Polen, Spoorw.-Oblig., 4 pc., 72. Oostenrijk, Weener Bank-Actien, 3 pc., 756; dito Aand. 1839, 292; dito 1860, 5 pc., 431. Brazilie, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 89 3/4. Grenada, Oblig., 2 pc., 24 5/16, 24 1/2; dito Gest. 9 9/16; dito dito, 5 1/16. Galveston, Spoorw-Oblig., 8 pc., 20. Griekenl., Oblig. 1825, 5 pc., 6 3/16.

Beleening 3½, Prolongatie 4, Disconto 4 pc.

Holl. fondsen iets meer geanimeerd; Aand. Ned. Handelm. zijn ruim 2 pc. gedaald op de annonce van het dividend; Russ. en Oostenr. nagenoeg onveranderd; Mexik. sloten op de Londensche koersen 1 pc. lager.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., —. Spanje, 2 pc., —; dito binnenl., 3 pc., —. Oostenr., Metall., 5 pc., 51 15/16; dito Nat., 5 pc., 60 1/8 a 3/16.

ROTTERDAM 20 Junij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½	pCt.	63 3/16		
„	dito dito 3	„	75 5/16	75 3/8	75 3/8
„	dito dito 4	„	98 7/8		
„	Thesaur. Amst. 3½	„	87 1/2		
„	Handel-Maats. 4½	„	137 1/2	resc.	
„	Oblig. H.-Spw. 4½	„	100 3/4		
Spanje ..	Binnenl. a 6/m. 3	„	48 3/4		
„	Amortis. Schuld		19 1/2	19 5/8	19 5/8
Portugal..	Oblig. 1853... 3	„	45 1/4	45 5/16	45 5/16
„	Oblig. 1856/60 3	„	44 3/4		
Rusland..	Obl. 1798/1816 5	„	101 3/4		
„	Obl. bij Stieglitz 4	„	74 5/16	74 3/8	74 5/16
„	Obl. Lond. 1862 5	„	90 7/8		
„	Obl. bij St. 1855 5	„	91 1/16		
„	Obl. te Amst. . 4½	„	89 1/4		
„	Spoorw. Aand. . 5	„	196 3/4		
Oostenr...	Obl. in Metal. 2½	„	26 7/8		
„	dito dito 5	„	51 15/16	52 1/2	52 1/16
„	d.° N. te Amst. 5	„	72 3/4	72 7/8	72 7/8
„	dito Nationale 5	„	60 3/16	60 3/8	60 3/8
Venez....	Obligatien 1½	„	11 1/8	11 1/4	11 1/8
Mexico...	Obligatien...... 3	„	26 13/16	27	26 13/16
Fr. Oost. Spw. bij Hope		*f*	127 5/8		

Met levendigen handel verkeerde de beurs heden in gunstige stemming.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris*.

Laatste prijzen ten drie ure: Nederl., Holl. Spoorw., 4 pc., 95 1/4. Portugal, Obligatien te Londen 1856/60, 3 pc., 44 7/16. Rusland, Obligatien bij Stieglitz, 4 pc., 74 1/2. Oostenrijk, Metalliek Oude, 5 pc., 52 1/16; dito Nationale, 5 pc., 60 1/4, 60 3/8, 60 1/4.

Ausbach-Gunzenhausener Spoorweg-Loten.

Bij de op 16 Junij te Ausbach plaats gehad hebbende trekking, zijn op de volgende loten de daarnevensstaande prijzen gevallen: op serie 4805 n.° 4 fl. 20,000, op serie 2435 n.° 4 fl. 2000, op serie 3439 n.° 31 fl. 500, op ser. 184 n.° 7, op serie 1722 n.° 2, op serie 4172 n.° 48, op serie 4276 n.° 13 en op serie 4805 n.° 14 ieder fl. 100.

Aandeelen Vorst Esterhazy.

Bij de op 17 Junij aangevangen trekking zijn uitgeloot: n.° 62788 met fl. 40,000, n.° 3674 met fl. 8000, n.° 53530 met fl. 3000 en ns. 72028 en 112259 ieder met fl. 1500.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 20 Junij.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.72½	11.78¾
dito 3/m..	11.69½	—
Parijs.......	55 11/16	—
dito 3/m..	55 9/16	56 1/8
Bordeaux .	55 7/16	55 7/8
Hamburg.	34 15/16	35 1/4
dito 3/m..	34¾	—
Petersb. ..	165	—
Livorno....	46½	—
Genua	46	—
Napels.....	78	—
Antwerp..		1¼
Berlijn.....		173½.
	6 weken.	**Kort.**
Frankfort.	98¾	—
Augsburg.	98 5/8	—
Weenen...	89½	—
Triest......	89½	—

Disconto 4 en 4½ pc.

AMSTERDAM 20 Junij.

	2 maanden.		zigt.	
Londen....	11.72½	g	11.77½	g
Parijs.......	55 3/4	g	56 3/16	p
Bordeaux.	55½	g	—	g
dito ½/m.	55⅝	g	—	g
Hamburg.	35	g	35 5/16	g
Genua	46½	g	—	g
Livorno....	46½	g	—	g
Napels.....	78	g	—	g
	3 maanden.		**zigt.**	
Madrid	238	g		
Cadix	238	g		
Sevilla	236	g		
Bilbao	236	g		
Lissabon ..	41⅞	g	—	g
Porto.......	41½	g	—	g
Petersb. ..	165	g	—	g
	6 weken.		**zigt.**	
Weenen ...	90½	g	—	g
Augsburg.	98¾	g	—	g
Frankfort.	98¾	g	—	g

Rotterdam 1/8.

Weerkundige Waarnemingen op 20 Junij 1862. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	+ 5. 6	N.N.W.	—	+ 14. 4	bewolkt.	slecht water.
Groningen......	— 2. 4	W.	0	+ 11. 7	—	—
Helder..........	— 1. 7	W.	5	+ 13. 4	—	—
Yarmouth	—	N.N.W.	—	—	betrokken.	—
Vlissingen	— 1. 1	N.W.t.W.	6	+ 13. 4	„	—
Maastricht......	754. 0	W.Z.W.	3	+ 12. 0	—	—
Portsmouth	+ 5. 9	N.	—	+ 13. 3	schoon.	stil.
Plymouth	—	—	—	—	—	—
Havre	+ 5. 8	N.N.O.	15	+ 13. 8	regen.	onstuimig.
Parijs	+ 2. 2	Z.W.	15	+ 12. 4	betrokken.	—
Brest	+ 7. 2	N.	15	+ 13. 0	schoon, bewolkt.	hol.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 2. 4 G; generaal idem B 9. 6 G.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek.*
20 jun. *Jhr. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek*, Lammerts, Hellevoetsluis
King Philip, Bickford, Callao
(W. N. W.)
Hellevoet (W.) *Aang.*
20 junij *Maria*, Califano, Messina
Neva, Hughes, d.°
Hans, Pieplow, P. Kunda
Gerda, Pettersen, d.°
Gezina, Postema, Dantzig
Drie Gezusters, Dijkstra, Pernau
Leda, Zeplien, d.°
Pandora, Galle, d.°
Alte Peter, Andreis, d.°
Auguste Frederike, Allwardt, d.°
Sophie, Pancow, Riga
Wendelina, Mulder, d.°
Thor, Löwensen, Memel
Ganymede, Johnson, Whitehaven
Ludwig, Lange, Frederikstad
Vertrokken.
20 *Jhr. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek*, Lammerts, Brouwershaven
De *Eagle*, n. Ipswich, terug uit zee en op de reede geankerd.
Zeilklaar.
Marnix, Wassenaar, Buenos-Ayres
Lucy & Paul, Sachs, New-York
Julia, Fudge, Newcastle
Laura Williams, Williams, Engeland
Mentor, Fischer, d.°
Jeannette & Jane, Williams, d.°
Elise, Hausken, Stavang.
Brielle (N.N.W.) *Aang.*
20 junij *Cologne*(s), Londen
Fijenoord (st.), d.°
Killarney (st.), Goole
Biene, Harting, Stettin
Normanby (st.), Hartlep.
Vertrokken.
Ary Scheffer (st.), Havre
Maasstroom (st.), Hamb.
Maassluis (N. W.)
20 junij. Niets gepasseerd.
Texel (NNW.) *Aangek.*
19 junij *Annette Cathalina*, Kramer, Newcastle
Alert (st.), Hull
Olaf Kyrre, Christensen, Nerva
Conde, Svendsen, Koningsbergen
Gouvern. v. Ewijck (st.), Stettin
20 *Koning Willem II*, van Eyk Menkman, Banjoewangie (vertr. 14 februarij)
Vertrokken.
19 *Jeanne*, Kroon, Messina
Brunette, Withe, avontuur
Vlie *Aangekomen*
18 junij *Adolph Frederik*, Klein, Riga
Welgelegen, Zwaal, d.°
Dankbaarheid, Potjer, Stettin
Leentje Dost, Rasker, Apenrade
Julie, Braasgaard, Drammen
Eetina, Oldenburger, Christiansand
Vr. Helena, Kraan, d.°
Frederik Hendrik, Hoeksma, Osterrisoer
Walen, Pedersen, Tvedestrand
19 *Cornelia*, de Jong, Dantzig
Hillechina Hendrika, de Grooth, Christians.
Zierikzee *Aang.*
18 junij *Hannah*, Gibbs, Newcastle
Vlissingen *Aangek.*
18 junij *Tetuan*, Placencia, Havana
Victoria, Caneva, d.°
Johanna, Udema, Dantzig
19 *Alice Vennard*, Kelley, Callao
Reine Blanche, Jean, Camillas
Jantina Alida, Piebes, Greifswald
—o—
Buenos-Ayres *Vertr.*
8 mei *Noord-Holland*, Fijn, Antwerpen
11 *Louisa*, Antusch, Amst.
Aangekomen.
8 *Johanna Louisa*, Barelds, Fernambuck (laadt voor Antwerp.)
In lading.
14 *Ceres*, Meuldijk, Amst.
Maria Johanna, Driest, Antwerpen
Sagitta, Bakker, dito
Rio-Grande *Aangek.*
20 april *Nina*, Huisman, Cadix
25 *Professor Kaiser*, Lever, dito
5 mei *Meika Jacoba*, Nanning, Lissabon
Vertrokken.
28 april *Zeevaart*, Kars, Falmouth
Rio-Janeiro *Aang.*
22 mei *Otto Venius*, Arfsten, Antwerpen
Emma, Herboth, d.°
Bahia *Aangekomen*
22 mei *Felicitas*, Wildeboer, Newcastle
Vertrokken.
18 *Hermine Marie Elizabeth*, Kuhn, Falmouth
24 *Jeannette Marianne*, van Ingen, dito
In lading.
29 *Aurora*, Rademaker, het Kanaal
Fernambuck *Vertr.*
24 mei *Speculant*, Nyland, Bahia
Baltimore *In lading*
3 junij *Isabella*, Rotterdam
Konstantinop. *Vertr.*
4 junij *Betty*, Voss, Amst.
5 *Glückauf*, Hilbert, dito
Venetië *Aangekomen*
13 junij *Maria Spesmea*, Vaalman, Rotterd.
Ancona *Vertrokken*
11 jun. *Mentor*, Schuring, Fiume
Genua *Aangekomen*
15 junij *Willem III* (st.), Amsterdam
Duinkerken *Aangek.*
17 junij *Annechiena*, v. Sluis, Groningen
Holyhead *Aangek.*
18 junij *Ann & Margaret*, Morgan, Whitehaven
Angharad, Vaughan, d.° (beiden vertr. n. Dordt)
Cardiff *Vertrokken*
17 junij *Arentina Roelfina*, Boon, Napels
Honour, Briggs, Rott.
Falmouth *Vertr.*
18 junij *Octavie*, Jepsen, (v. Rio-Janeiro) Amst.
Plymouth *Vertr.*
17 junij *Jedo*, van Rossen, (v. Rotterd.) Batavia
Poole *Aangekomen*
18 junij *Elisabeth Jacomina*, Kleininga, Triest
Bij de **Singels** *Aangek.*
16 junij *H. Liduina*, v. Brink, Newcastle n. Batavia (alles wel)
Deal *Gepasseerd*
19 junij *Vrouw Geertruida*, Rasker, Groningen n. Sandwich
Petronella, Wirtjes, Oporto n. Londen
Londen *Aangekomen*
19 junij *Hensina*, Meeter, Groningen
Anna, Hoekstra, d.°
Froukina Hillechina, Forma, d.°
Immanuel, de Wall, d.°
Johan Cornelis, Scholtens, d.°
Wilhelmine, Meijer, Randers
Emma, Hofkamp, Purmerend
Gravesend *Aangek.*
19 junij *Seppe Visser*, de Jong, Workum
Yarmouth *Aangek.*
17 junij *Wiebe Jacobs*, Visser, Triëst
Lowestoffe *Vertr.*
18 junij *Johns*, Raddings, Rotterdam
Hull *Aangekomen*
18 j. *Jantina*, Blaak, Kjöge
Anna (st.), Rotterdam
Shields *Vertrokken*
18 junij *Washburn*, Rott.
Betsy & Jane, Schiedam
Newcastle *Aangek.*
18 junij *Cathanina Cornelia*, Astuling, Pomaron
Charlestown (F. of F.) *Aangekomen.*
17 junij *Annegina*, Blouw, Hamburg
Grangemouth *Vertr.*
17 jun. *Regent*, Reddie, Rott.
Hamburg *Aangek.*
18 junij *Hendrika Ellida*, Kuiper, Dantzig
Bremerhaven *Vertr.*
18 junij *Goede Hoop*, Greven, Amsterdam
Stettin *Vertrokken*
17 junij *Grietina*, Sprik, Engeland
18 *Provincie Overijssel*, Gruppelaar, Londen
Christina Wubbegina, v. d. Werp, Kopenh.
Rugenwalde *Aang.*
12 junij *Vier Gezusters*, Wagemaker, Hamb.
Vertrokken.
11 *Jansina*, Buisman, Nieuwe Diep
Stolpmünde *Aangek.*
9 junij *Geppina*, Oldenburger, Rostock
Froukje, Koops, Lubeck (vertrok 15 n. Engeland)
15 *Agatha*, Brackert, Amst.
Vertrokken.
15 *Jantina Alida*, Texer, Holland
Dantzig *Aangekomen*
16 junij *Vollenhoven*, Koning, Greifswald
Vertrokken.
17 *Jonge Gerrit*, Hazewinkel, Bremen
Anna Elisabeth, Schrikkema, Schiedam
Harmonie, van Peer, Plymouth
Anna Tedora, Kuipers, de Wezer
Pillau *Vertrokken*
17 junij *Twee Gezusters*, Meijer, Holland
Zwei Gebrüder, Doyen, Rotterdam
Hendrika, Zoutman, Weymouth
Arnoldus W. Nanninga, Top, Leer
Martha, Nieboer, Eems
Bolderaa *Aangek.*
14 junij *Hendrika*, Kuiper, Delfzijl
Johannes, Niemann, Amsterdam
Kopenhagen *Vertr.*
18 junij *Hippel* (st.), (v. Amst.) Koningsb.
Gepasseerd.
17 *Margrieta*, Panman, Pernau n. Rotterd.
Aangekomen.
19 *Willem I*(s), Hazewinkel, Amst. n. Stettin
Elseneur *Aangek.*
17 junij *St. Johannes*, Dahl, Rotterdam n. Memel
Christina Johanna, Stuitje, St. Valery n. de Oostzee
—o—
Rotterdam 20 junij. Volgens brief van Groenland van 23 mei, had de Harlinger Groenlandsvaarder *Dirkje Adama* toen 2200 robben geslagen.

Buenos-Ayres 13 mei. De brik *Lady Mona*, k. Oswell, van de Uruguay n. Liverpool, is den 1 dezer op de Plata-Rivier gestrand en totaal verongelukt; de lading is beschadigd geborgen.
—o—
Gepraaid:
5 april (lengte noch breedte opgegeven), *Catharina Wilhelmina*, Kluin, v. Cardiff n. St. George's Sound.
11 mei, op 7° ZB. en 26° WL., *Alcor*, v. Oppen, van Rotterdam n. Batavia (32 dagen reis).
Door kapit. G. van Eyk Menkman, in Texel binnen: 17 junij, op 50° 39′ NB. en 7° WL., *H. Liduina*, A. van Brink, van Newcastle n. Batavia; alles wel a. b.
—o—
19 junij. De wind te **Deal** N. N. W.
—o—
Rotterdam *Uitgekl.*
19 junij *Zeemanshoop*, Phaff, Batavia
Iphigenia, Rathke, Stettin
—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 21 junij: 1ste getijde 10 ure 53 min.; 2de get. 11 ure 17 min.
Arnhem. Waterhoogte 19 junij 1.45 el.
Keulen. Rijnhoogte 19 junij 7 v. 6 d. Rijnl. (gevallen 2 d.)

CARGALIJSTEN. — Rotterdam.

SOERABAIJA, Deutschland, E. Wesselhoeft. — 9910 st. Koe- en 1300 st. Buffelhuiden, 1951 kan. Suiker, 833 z. Koffij, 3 k. Indigo, 12,000 boss. Bindrotting, 8 kistj. Diversen, Gebr. Nottebohm; 1275 kan. Suiker, E. Suermondt en Zn. en Co.; 1000 st. Buffelhuiden, Cramerus en Co., te Amsterdam; 21 k. Indigo en 9 kistj. Diversen, Order.

LONDEN, Cologne, E. B. Warman. — 429 pl. IJzer, 14 z. Div. en 2 b. Zijde, D. G. Bingham; 112 koeken Koper, van der Kun en van Schelle; 5 b. drooge Huiden, C. Hemmann en Co.; 28 z. Mostaardzaad, 6 b. Saffloer, 33 bond. natte Huiden en 6 b. Vellen, J. H. Claus en J. Raulino; 2 v. Wijn, Boomer en Co.; 3 b. Vellen, Carp en Ketelaar; 12 k. Mineralien, J. B. Crol en Co.; 32 pakk. Koopm., Diversen; 1040 z. dito, 30 b. Hop, 4 k. Glas, 20 v. Haring en 1 Rijtuig, Order.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 20 Junij.

Koffij. Verkocht te Amsterdam 6869 b. Padang, per Constantia, prijs geheim.

Suiker. Heden zijn van ruwe afgedaan 1064 kranjangs Java n.° 13½ tot ƒ 31¾, per Deutschland.

SCHIEDAM 20 Junij.

Granen. Verkocht: Rogge, 143 ℔ Riga Pools. ƒ 220 cont., ƒ 222 6/w. Gerst, 128 ℔ Pernau ƒ 195 6/w, ƒ 196 3/m.; 129 ℔ Libau ƒ 190 6/w.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust ƒ 16.—.
Jenever „ „ „ „ „ „ 21.50.
Ahst. Proef „ „ „ „ „ „ 22.75.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel.................. „ 0.70.

AMSTERDAM 20 Junij.

Tabak. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 135 v. Maryland, per Therese, en 52 v. dito, per A. M. Lawrence.

Vetwaren. Heden zijn circa 250 vaten Zuidzee-Traan tot ƒ 39 afgedaan.

Granen. Pools. Tarwe ƒ 5 hooger: 130 ℔ roodb. Pools. ƒ 325; roode Amerik. ƒ 340 per 2400 kil. Rogge, ongedr. ƒ 4 a ƒ 5 hooger, gedr. prijshoudend; 122 ℔ Pruiss. ƒ 225; Amerik. ƒ 215 per 2100 kil.; 121 ℔ Petersb. ƒ 230; 119 ℔ Pruiss. ƒ 216; op levering hooger, Junij ƒ 192, ƒ 193; Oct. ƒ 199, ƒ 200, ƒ 199. Gerst hooger verkocht: 112 ℔ Deens. ƒ 190. Haver en Boekweit zonder handel.

Zaden enz. Koolzaad: op 9 v. Olie te leveren dadelijk £ 84 in Sept., £ 79½. Raapolie: op 6/w. ƒ 47½; vlieg. ƒ 46; 1 Oct. ƒ 46; 1 Nov. ƒ 45¾; 1 Dec. en Mei ƒ 45¾, ƒ 45½. Lijnolie: op 6/w. ƒ 42½; vlieg. ƒ 41½; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 39½. Hennepolie op 6/w. ƒ 42½; vlieg. ƒ 41. Raapkoeken per 1040 st. ƒ 86 a ƒ 92. Lijnkoeken per 104 st. ƒ 11 a ƒ 13.

MIDDELBURG 19 Junij.

Granen enz. Door de plaats hebbende feesten met het landhuishoudkundig Congres, was de aanvoer uit onze naburige eilanden uiterst gering, en uit Walcheren was er ook bijna geen graan aan de markt; enkele gebruikers, die voor consumptie Tarwe noodig hadden, moesten daardoor 25 c. boven den hoogst besteden koers van vorige week betalen. Rogge bleef prijshoudend bij zeer weinig handel. Gerst met zeer weinig omgang, daar niet dan hoog benoodigden aan vorigen weekprijs kochten. Erwten noch Boonen waren gevraagd; puike Walch. witte waren nog al van den zolder geveild, doch ook daarin ging niets om. Raapolie ƒ 46, Patentolie ƒ 48 en Lijnolie ƒ 43, allen per vat op 6/w., op cont. ƒ 1 per vat lager. Lijnkoeken ƒ 12 per 104 stuks.

LONDEN 19 Junij.

Suiker flaauw; Mauritius half greinig bruin 35/6 a 36/, half greinig geel 36/6 a 39/. Geraff. vast doch stil; ord. Lompen 49/6. — *Rum.* Leewards 1/4½. Berbice en Demerary 1/5 a 1/5½. — *Koffij* zonder omzet. — *Thee* prijshoudend; good sound Congo 12 a 13 d. — *Rijst* vast; stil voor loco, doch met goede vraag voor zeilende ladingen, laag Rangoon 9/, Bengal gebroken 9/3, goed middl. ond wit 10 a 10¼ d., Necrannie zeilende 10/1½, Moulmein dito 10/. — *Hout.* Campêche- Jamaica 90/ en soms hooger gehouden. — *Katoen* met goede vraag. — *Lijnzaad* vast; Z.-zee op levering 57/ a 57/6. *Metalen.* Schotsch Gietijzer stil 52/1½ verkoopers. Tin stil. Zink beter £ 17.10/ koopers. — *Oliën.* Lijn- prijshoudend 39/, Raap- onveranderd 46/, Kokos- als voren, Palm- vast prima 42/6, Olijven- prijshoudend, Gallipoli £ 53, Terpentijn- hooger, Amerik. 75/, Fransche 73/ a 73/6. — *Harst.* Bruine vast op 15/. — *Talk* flaauw; loco tot Junij 46/6 a 46/9, Oct./Dec. 48/6 a 48/9.

Veemarkt. Voor puike soorten was goede vraag, doch middelbare kwaliteiten waren gedrukt. Prijzen blijven echter onveranderd. Ossen 3/4 a 4/10, Schapen 3/6 a 4/10, Lammeren 5/4 a 7/6, Kalveren 4/ a 5/ en Varkens 4/ a 5/.

LIVERPOOL 18 Junij.

Suiker stil; Madras laag date 28/9, laag Native 30/6. Melassen. Antigua 15/3. — *Rijst* iets meer gevraagd; Ballam 7/6 a 9/, klein Bengal 11/.

ANTWERPEN 19 Junij.

Koffij zeer vast. — *Granen* vast met redelijken omzet. Tarwe Oostz. ƒ 14 a ƒ 14½; Inl. ƒ 14. Rogge Amerik. ƒ 8½ entr. Gerst Stettin ƒ 6¾; Smyrnasch ƒ 5½. Amerik. Meel extra fr. 34 cons.: ord. fr. 30 a 31½. — *Oliezaden* onveranderd, Odessa Lijnzaad ƒ 15 a ƒ 15½. — *Terpentijn.* Fransche ƒ 44.

HAVRE 17 Junij.

Katoen met levendige vraag tot zeer vaste prijzen; verkoopen tot 3 ure ca. 2900 b., waarvan 1605 b. O.-Ind.; bas New-Orleans fr. 176. — *Koffij.* Haiti St. Marc puike kwal. fr. 97½ entr.; Rio ongew. fr. 79. — *Suiker.* Havana n.° 12 fr. 31.62½ entr.; in die verhouding werden 2200 k. afgedaan. — *Huiden* stil, M.-V. gez. Koe- fr. 50 a 58. — *Rijst.* O.-Ind. met belangrijke omzettingen, Akyab fr. 12½. — *Haar.* Rio-Grande fr. 120. — *Koper.* Boven-meer, merk Minnesota, fr. 240. — *Granen* met eenigen omzet, roode Amerik. Winter Tarwe fr. 55 a 58 cons.; Engelsch. fr. 56; Koningsb. Witte fr. 56 cons. Meel. New-York extra fr. 28½ a 29 cons.; Ohio fr. 30 a 31 cons.

18 Junij.

Katoen. Verkoopen 1400 b. tot verhoogde prijzen; bas fr. 180.

HAMBURG 19 Junij.

Koffij. Verkocht 2500 b. Laguayra loco tot 7½ a 8½ sch. — *Zink.* Afgedaan 1500 c. loco tot 11.10, 1000 c. loco op termijn tot 11.12. — *Raapolie* per Oct. 28.4 a 28.2. — *Granen.* Tarwe in loco vast met weinig handel. Rogge in loco vast; van Koningsb. 80 ℔ per Junij 78½ a 78, per Julij 80 th. bco. gevraagd; van Elbing per Julij/Aug. tot 79/80 th. te koopen.

PETERSBURG 14 Junij.

Granen stil doch houders zijn vast gestemd, daar het wintergraan niet voordeelig staat. Tarwe, loco houdt men op 11 a 11½ r., per Aug. 9 a 9½ r. Rogge, loco op 8 r. — *Lijnzaad* vast; Kansky per Aug. 11¾ a 12 r. verkoopers en 11½ r. koopers. Morshansky 11½ r. verkoopers en 11¼ r. koopers. Ordinaire kwaliteiten houdt men op 10¾ a 11 r. — *Talk* stil doch iets vaster; la gele Kaarsen- loco bedong r. 49, per Aug. biedt men r. 48½ en er zijn verkoopers tot r. 47 cont., la Ukraine gele Kaarsen- tot r. 49 te koop; la Zeep- per Aug. op r. 46 met avans gehouden en tot r. 45½ aangeboden. — *Potasch* stil tot vorige prijzen; prima Casan loco r. 25½ waard. — *Hennepolie* per Junij/Julij r. 3.90. — *Hennep* met geringen voorraad, men vraagt voor Rein r. 32 a 33, Uitschot r. 30, Halfrein r. 27½ a 28. Men wacht spoedig de eerste nieuwe aanvoeren, doch daar de vooruitzigten niet gunstig zijn houdt men per Junij/Julij Rein r. 31½, Uitschot r. 29½, Halfrein r. 26½ a 27.

NEW-YORK 7 Junij.

Katoen. Gedurende deze week zeer vast, daar men algemeen van gedachte is dat zelfs, al werd de strijd in het Zuiden ten einde gebragt, de aanvoer van Katoen er vooreerst weinig bij zoude winnen. Middl. Upland en Gulf 31 a 31½ c., de markt sluit echter iets flaauwer op deze prijzen. — *Asschen* met goede vraag; Pot- $ 5.75 a $ 5.81½, Paarl- $ 6. — *Koffij* vast; 2000 b. Rio bedongen 19 a 20½ c., 350 b. Java 25 c. — *Meel* deze week 5 a 10 c. lager; de markt sluit vrij vast. State common brand $ 4.20 a $ 4.30, good dito $ 4.30 a $ 4.35, extra dito $ 4.50 a 4.60. — *Granen.* Tarwe stil; gisteren was er echter eenigzins betere stemming. Chicago Voorjaars 82 c. a $ 1.02, Milwaukee club 85 c. a $ 1.02, roode Voorjaars State $ 1, dito Winter $ 1.10. Gerst aangeboden. Rogge met goede vraag iets hooger; Western 60 a 65 c., Jersey en State 70 a 72 c., Canada 69 a 70 c. Haver met goede vraag iets hooger; Western 43½ a 45 c. Maïs ten slotte iets beter; witte Zuider 62 a 66 c., bonte dito 55 a 56 c. — *Melassen* stil en 1 a 2 c. lager; Cuba Muscovados 23½ a 31 c., dito gekleide 24 c., Portorico 37 a 38 c., dito zeer ord. 28 c. — *Spek* in de eerste helft der week ca. 50 c. gedaald, doch sluit vast met meerdere vraag; Mess $ 11.50. — *Vleesch* stil en insgelijks lager; Plain Mess $ 11.75 a $ 13, extra dito $ 13.37½ a $ 14.50. — *Suiker* met goede vraag, doch tot onregelmatige prijzen; Havana 6¾ a 8 c. — *Tabak* met vrij veel vraag voor Kentucky tot vorige prijzen. — *Vrachten.* Naar Liverpool Granen 8½ a 9 d., Meel 2/3, Katoen ½ d., zwaar Goed 25/ a 30/, Vleesch 5/, Spek 3/6, Harst 3/, Tabak 25/. — *Wissel* op Londen 115½.

Marktberigt van J. POSNO.

RIO-JANEIRO 24 Mei.

Koffij. Sedert mijn laatsten van 8 dezer, ging er slechts weinig in het artikel om; de verkoopen bedroegen te zamen niet meer dan 31,300 b., waarvan 9200 b. voor het Kanaal. Ofschoon de huizen die met het buitenland handel drijven, niet genegen zijn tot de tegenwoordige prijzen groote inkoopen te maken, blijven houders echter vast gestemd. De toevoer der afgeloopene 16 dagen bedroeg ca. 58,200 b., zijnde dooreen 3639 b. per dag. De voorraad op heden bestaat uit 240,000 b. Sedert 8 dezer werden gescheept 48,872 b. en uitgevoerd 47,517 b., waarvan 9286 b. naar het Kanaal, en er ligt thans nog een schip met 3780 b. naar dezelfde destinatie zeilklaar. Men noteert bij partijen voor de Vereenigde Staten 7200 a 7400 r., het Kanaal 7000 a 7200 r., het Noorden van Europa 7500 a 7800 r., de Middellandsche Zee 7000 a 7300 r., en per kwaliteit gewasschen 8500 a 9500 r., superior 7600 a 7800 r., 1st good 7200 a 7300 r., 1st ord. 6700 a 6800 r., 2d good 6500 a 6600 r., 2d ord. 5600 a 6300 r.

INVOER-ARTIKELEN. *Jenever.* Holl. 5200 r. per kist. — *Zout* 800 r. — *Vrachten* lager ten gevolge van den belangrijken aanvoer; Kanaal 55/ a 62/6, Vereenigde Staten 50/ a 60/, Havre fr. 50, Middellandsche Zee 55/ a 65/, andere districten nominaal. — *Wissel* op Londen 25⅝. Parijs 365 a 368 r., disconto bij de Bank 10 %, aan de beurs 11 %.

Advertentiën.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.5, 9.5, 10.35, 1.40, 3.25, 6.
„ „ alleen n. 's Hage: 5.45 's namid., 9.50 's avond.
„ Amst. naar Rotterdam: 7, 9, 11.40, 2.30, 4.30, 7.45
„ 's Hage n. R. 6.45, 9.13, 10.46, 1.48, 4.15, 6.48, 8.45, 9.58
Aankomst te Rott.: 7.26, 10, 11.30, 2.35, 5, 7.30, 9.30, 10.45

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**

Rotterd.: 6.30, 8.15, 10.30, 11.40 (werkd.), 12.25, 2.20, 4.05 (werkd.), 5.50, 7.50, 9.
Amst.: 6.55, 8.20, 8.30, 11.05, 12.30, 2,40, 4.25 (werkd.), 6.25, 8.8, 9
Arnh.: 6.10 (werkd.), 7.45, 10.20, 12, 1.55, 6.05, 7.45.
Utrecht n. Rotterdam: 6.50, 8.15, 9.05, 12.20, 1.20, 3.46, 5.30 (werkd.), 7.49, 9.45.
Gouda n. Rotterdam: 7.10, 9.04, 9.35, 1.15, 1.57, 4.37, 6.24 (werkd.), 8.18, 10.32.
Aank. te Rott.: 8.20, 9.40, 10, 1.50, 2.25, 5.10, 7 (werkd.), 8.40, 11.10.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 10.30 's morg. en 3.10 's nam.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.50 's midd. en 5.35 's namidd. de laatste alleen tot Antwerpen en Moerdijk.
„ Antwerpen: 7.50 's morg., 12.20 's mid. en 5.50 's nam. de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

ZATURDAG 21 Junij 1862, N°. 147.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Vrijdag 20 Junij.

In deze zitting zijn behandeld de volgende wetsontwerpen:

I. 1°, tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan F. G. Steck en negen anderen; 2°, tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan J. H. H. A. Räcke en negen anderen; 3°, tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan F. W. Reif en negen anderen, en 4°, tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan E. W. Müller en elf anderen. — Al die wetsontwerpen zijn zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen.*

II. Tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van *Staatsspoorwegen*, dienst 1862. De heeren van Nispen van Pannerden, van Andringa de Kempenaer, Cremers en Fransen van de Putte hebben verschillende vragen tot den Minister van Binnenlandsche Zaken gerigt. De Minister, de heer Thorbecke, heeft daarop breedvoerig geantwoord:

1.° Wat betreft de toelagen, verleend aan ambtenaren van den waterstaat, die gedetacheerd zijn bij de spoorwegen, herinnert hij dat die regeling niet van hem afkomstig is; hij heeft die gevonden, en 't ging hem niet aan om, te midden van de dienst, daarin verandering te brengen. Die regeling heeft plaats gehad op het oogenblik dat men zich voorstelde dat de zaak der spoorwegen de grootste drukte zou veroorzaken en de uiterste inspanning eischen. Dat het korps van den waterstaat op den duur zal moeten worden versterkt en de pensioenlijst daardoor zal worden verhoogd, is een natuurlijk gevolg, wanneer men van dat korps meer werkzaamheid en inspanning vordert. Nu heeft men wel gezegd dat men aan die ambtenaren de keus kon laten om bij den waterstaat te blijven, of tot de Staatsspoorwegen over te gaan. De Minister vermoedt dat bij zoodanige aanbieding de groote meerderheid de vaste betrekking voor geene tijdelijke zou verwisselen. Het spreekt van zelf dat, zoo het stelsel van exploitatie van Staatswege mogt worden aangenomen, het getal ingenieurs nog zal moeten worden vermeerderd. Intusschen zal de Minister deze zaak der toelagen tot een nader punt van overweging maken.

2.° Wat aangaat de vraag nopens art. 3 van het ontwerp gedaan betrekkelijk de schadeloosstelling en kosten voor veldwerken, dat werk wordt in den regel aan opzigters en soms aan landmeters opgedragen; ook worden er wel eens buitengewone opzigters in dienst gesteld. Zoo lang hunne dienst duurt, krijgen zij vergoeding.

3°. Ten opzigte van de taxatie van den grond, meent de Minister dat de wet op de onteigening de meeste waarborgen aanbiedt, en dat men altijd den waarborg behoudt van taxatie door de Regtbank.

4°. De Minister is geheel het gevoelen toegedaan van sommige sprekers, dat men met de onderhandelingen over de aansluiting met het buitenland niet te lang moet wachten. Het is hem evenwel tot hiertoe voorgekomen dat men wel eens te vroeg heeft onderhandeld. Door te spoedige onderhandeling stelt men zich soms bloot aan te groote eischen, en zet men zich wel eens te spoedig vast. De beste grondslag voor den gelukkigen afloop eener onderhandeling is dat de gelegenheid zich daartoe als van zelve voordoet. Tot dus verre zijn meest alle onderhandelingen ten eenenmale mislukt en hebben zij aanleiding gegeven tot eischen om lijnen te trekken anders dan in het nationaal belang wenschelijk kon worden geoordeeld. Het is volstrekt zijn gevoelen niet om met die onderhandelingen te wachten zoo lang totdat de laatste lijn aan de grenzen zal zijn gelegd, maar veeleer ze te openen zoodra de gelegenheid zich daartoe zal aanbieden. Men heeft ook gevreesd dat men zich aan weigering tot aansluiting zou blootstellen. Daarvoor is hij minder bevreesd, omdat men in den tegenwoordigen tijd niet tot zoodanig besluit komt, zonder eenigzins te letten op de behoefte aan en het toenemen van het internationaal verkeer.

5.° Ten opzigte van de bedenkingen op de zamenstelling der begrooting gemaakt, antwoordt de Min., wat de hoofdvraag betreft, dat hij voornemens is de begrooting voor de Staatsspoorwegen voor 1863 te gelijkertijd of nagenoeg gelijktijdig aan te bieden met de Staatsbegrooting voor dat jaar; waardoor de buitengewone toestand ten deze zal ophouden.

6.° Betrekkelijk de vragen wegens de exploitatie en de aanschaffing van het materieel, merkt de Min. op dat het hier eene beslissing van groot gewigt geldt, in wier onderzoek hij thans niet zal treden. Wel heeft men gezegd dat de Natie, die zich zulke groote opofferingen voor de spoorwegen getroost, er ook de vruchten van moet hebben. Hij wenscht niets minder dan dat, maar verlangt tevens dat de Natie van alle naweeën worde bevrijd. Naar zijn oordeel moet men niet uitgaan van het denkbeeld om van Staatswege werk te verschaffen, want dit denkbeeld leidt tot dat der *ateliers nationaux.* De particuliere eigene krachten moeten worden opgewekt en moeten zich ontwikkelen, en dan zullen de ingezetenen even goed de voordeelen der spoorwegen kunnen trekken. Dat het juist vreemdelingen zouden zijn die de exploitatie op zich zouden nemen, dat is een denkbeeld dat op niets gegrond is, en dat hij hoopt dat ook niet het geval moge zijn.

7°. Ten aanzien van het meermalen besproken onderwerp der bestekken, zegt de Min. dat er voor den bouw der twee groote bruggen te Zutphen en Venlo geen Hollandsche tekst was vervaardigd. Men is van het denkbeeld uitgegaan dat het van belang was bij eene algemeene aanbesteding die bestekken op te maken in eene voor vreemden en ingezetenen verstaanbare taal. Intusschen is het verlangen te kennen gegeven om van de bestekken ook een Hollandschen tekst te hebben. Aan dat verlangen zal worden voldaan. Er bestaat geen enkele reden om geen Hollandschen tekst te leveren.

8.° In het verslag der Kamer is ook de opmerking gemaakt dat de plans voor den bovenbouw van bruggen door de ingenieurs van den Staat behooren te worden ontworpen, en op de plannen dier ambtenaren de vaststelling moet plaats vinden. Het oogmerk der Regering was om ook anderen in de gelegenheid te stellen om binnen den kring der voorwaarden plans in te leveren, ten einde die dienstbaar te maken aan den bouw, en alzoo niet alles op onze ingenieurs te laten aankomen. En als men dien weg eens niet had ingeslagen, dan zou men met regt kunnen zeggen dat men niet genoeg de ondervinding van elders raadpleegt.

De heer *van Andringa de Kempenaer* beantwoordt den Minister waar Z. Ex. gerepliceerd heeft. Hij zag niet in waartoe op dit oogenblik eene onderhandeling met Hannover zou kunnen leiden, daar men nog niet genoeg op de hoogte is om te kunnen oordeelen welke aansluiting het meest in het belang van ons land te achten is. — Ten opzigte van de exploitatie zegt de Min. dat hij de beslissing daarover niet wenscht uit te stellen. Reeds in de Tweede Kamer gaf hij te kennen dat niemand meer haast heeft dan hij, maar men verlangt dat alles te gelijk worde ondernomen, b. v. de wetsontwerpen nopens het middelbaar onderwijs, de medische politie, de verbetering van de waterwegen van Amsterdam en Rotterdam, de wet tot regeling van het verleenen van concessien, de zaak der tollen, het hooger onderwijs enz. Het is eene onmogelijkheid om alles te gelijk te behandelen, het een moet het andere volgen; dat is een beginsel van orde. Als hij dus nog geen wet wegens de exploitatie heeft aangeboden, dan is het niet omdat hij het gewigt daarvan niet beseft, maar juist omdat hij het groote belang van die regeling voor de toekomst inziet. Wat van hem zal afhangen tot bevordering van het tijdstip dier aanbieding zal hij doen.

Het wetsontwerp wordt daarop met algemeene stemmen *aangenomen.*

III. Wijziging en verhooging van hoofdstuk VIII (Marine) der Staatsbegrooting voor 1861.

Op eene vraag door den heer *van Nispen van Pannerden* gedaan, geeft de *Minister van Marine* de plegtige verzekering dat er voortaan zorg gedragen zal worden dat er geene verwarring bij het opmaken der begrootingen meer zal plaats vinden, en dat derhalve zoodanige verhoogingen als bij dit ontwerp worden voorgesteld, niet meer zullen worden aangevraagd. De getalsterkte van de Marine is op dit oogenblik zoo als die moet zijn en er zal dus geene aanvulling van de loopende begrooting noodig wezen.

Het ontwerp wordt met algemeene stemmen *aangenomen.*

IV. Inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld.

Zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen.*

V Goedkeuring van eenige bepalingen van het handels- en scheepvaartverdrag tusschen Nederland en Turkije.

Mede zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen.*

VI. Bekrachtiging eener provinciale belasting in Groningen.

De heeren *van Eysinga, Cremers* en *van Nispen van Pannerden* hebben daarover het woord gevoerd. — De *Minister van Binnenlandsche Zaken* heeft hen beantwoord en daarbij het beginsel gehandhaafd dat alle heffingen en lasten bij de wet moeten worden geregeld. Dit moet dus ook het geval zijn met de tollen. Zoo lang die wettelijke regeling nog niet tot stand is gekomen, is de aanneming van het tegenwoordig ontwerp noodzakelijk. Hij vleit zich echter dat het niet lang duren zal of ook het ontwerp nopens de tollen zal aan de Kamers worden aangeboden.

Ook dit ontwerp wordt met algemeene stemmen *aangenomen.*

VII. Verlenging van den termijn omschreven bij art. 3 der wet van 24 Dec. 1857, Staatsblad n.° 173, wegens het Indische muntwezen.

Op eene vraag door den heer *van Andringa de Kempenaer* gedaan, antwoordt de *Minister van Koloniën* dat het ook bij de Regering bekend is dat eenige handelshuizen te Makassar klagten hebben ingeleverd over den gestelden termijn tot inwisseling van koperen pasmunt op het eiland Celebes. Die klagten zijn in der tijd ter kennisse van de Indische Regering gebragt, die daarop afwijzend heeft beschikt. Intusschen is het hem gebleken dat belanghebbenden zich op nieuw bij adres tot den Koning hebben gewend, welk verzoek met het advies van de Indische Regering hier wordt te gemoet gezien. Hij zal dat verzoek met veel belangstelling in overweging nemen, en mogt het hem blijken dat de belangen van den handelsstand, gelijk het hem oppervlakkig toeschijnt, benadeeld zijn, dan zal aan den wensch tot verlenging van den termijn worden voldaan. Hij schrijft het gebeurde toe aan den tweeden Bonischen oorlog, waardoor een groot deel van het kopergeld in de binnenlanden werd achter gehouden. Die hoeveelheid wenscht men thans in te wisselen. Zoo het bewijs geleverd wordt dat de handel werkelijk nadeel heeft geleden, dan zal de Regering zich beijveren aan den geuiten wensch te gemoet te komen.

Het wetsontwerp wordt daarop met algemeene stemmen *aangenomen.*

VIII. Begrooting der uitgaven voor de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, dienst 1861.

Dat ontwerp wordt zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen.*

De Vergadering is gescheiden tot morgen ten elf ure, tot behandeling van het wetsontwerp tot nadere regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot van 1859.

Na den afloop der openbare vergadering heeft de Kamer eene zitting met gesloten deuren gehouden, tot behandeling van de begrooting voor de huishoudelijke uitgaven der Vergadering voor 1863.

Tweede Kamer

Zitting van Vrijdag 20 Junij.

De *Voorzitter* deelt mede dat de heer Elout van Soeterwoude heeft kennis gegeven door ambtsbezigheden verhinderd te zijn de Vergadering bij te wonen.

Door den heer Heydenrijck, nieuw benoemd lid der Kamer, zijn zijne geloofsbrieven ingediend. — In handen gesteld eener commissie tot onderzoek, bestaande uit de heeren Wintgens, Hoynck van Papendrecht en Blom, om deswege in de volgende zitting rapport uit te brengen.

Zijn ontvangen vijf ontwerpen van wet, als een tot ontbinding van den Raad der gemeente Heemstede, en vier ontwerpen betreffende de geneeskundige Staatsregeling. — Drukken en ronddeelen en verzenden naar de afdeelingen.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het ontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in- uit- en doorvoer.

Vooraf worden door de commissie voor de verzoekschriften, bij monde van de heeren *Blom*, *Cool* en *Guljé*, onderscheidene rapporten uitgebragt op een aantal adressen betrekkelijk dit wetsontwerp.

De algemeene beraadslagingen worden thans geopend.

De heer *Blom* zegt dat, indien hij voor het eerst deelneemt aan de discussien in deze Kamer, dit, bij een ontwerp als thans aan de orde is, zeker niet zal bevreemden. Hij is bij den handel opgevoed en blijft daarin steeds veel belang stellen. Als hij spreekt van den handel, dan bedoelt hij niet den handel in die enge beteekenis, welke daaraan in het dagelijks leven gehecht wordt, maar den handel in zijn algemeenen omvang, en begrijpt hij daaronder scheepvaart, landbouw en nijverheid. Hij is van oordeel, dat geen dier onderdeelen vijandelijk tegenover elkander moeten staan, maar dat zij integendeel allen vriendschappelijk naast elkander moeten staan. Het hoofdbeginsel, waardoor de handel kan bloeijen, is zeer zeker vooruitgang. Spreker is een *free-trader.* Maar bij dien vooruitgang moeten wij letten op alle omstandigheden, op alles wat bij en om ons heen voorvalt, en als het getij verloopt dan moeten de bakens verzet worden. Tot zijn groot genoegen kan spreker verklaren dat hij dit ontwerp met veel belangstelling heeft ontvangen. Daarbij wordt een belangrijke stap voorwaarts gedaan ten gunste van den handel en van alles wat daarmede in betrekking staat. Het nieuw tarief beveelt zich vooral aan door eenvoudigheid, zoodat het niet meer noodig zal zijn vroegere wetten omtrent dit punt na te slaan. Ook heeft dat tarief een vast systeem en eene goede strekking, namelijk vrijheid van beweging. Sprekers ideaal voor eene tariefwetgeving zou wel zijn porto franco, opheffing van alle regten, maar hoezeer hij is voor vooruitgang, zoo acht hij den tijd daartoe nog niet gekomen. Het is hem genoeg dat men tracht tot dit doel te geraken. Ook heeft hij met bijzonder genoegen in de Mem. van Beantwoording gelezen, dat eerlang ontwerpen zullen worden ingediend tot afschaffing der belasting op de brandstoffen, en wijziging van het regt van patent. Spr. gelooft dat, als de Regering op dien weg voortgaat, dan ook de accijns op het bier en het vleesch hare aandacht niet zal ontgaan. Spr. gelooft ook dat de algemeene wet van 1822 noodzakelijk herziening vereischt. Sedert de 40 jaren dat deze wet bestaat is er veel veranderd, en vele bepalingen kunnen thans zeker worden gemist. Van de 325 artikelen, waaruit die wet bestaat, kan zeker een groot aantal vervallen, terwijl tevens vele lastige formaliteiten kunnen worden weggelaten. Wat het ontwerp in het algemeen betreft, zoo geeft hij daaraan zijn onverdeelden bijval. Over enkele artikelen is hij het met zich zelven nog niet eens, maar hij zal daaromtrent nadere inlichtingen afwachten. Dit is echter van ondergeschikt belang.

Spr. wijst op het aantal adressen dat nopens deze zaak is ingekomen; hij heeft ze allen naauwkeurig nagegaan en met vele belanghebbenden gesproken. Die adressen kunnen licht verspreiden, mits men de daarin aangevoerde argumenten toetst aan eigen ervaring. De bezwaren tegen het ontwerp komen voornamelijk hierop neder: 1°, de ontijdigheid der herziening; 2°, de vermindering der bescherming; 3°, de verhooging der regten op de granen; 4°, de heffing naar de waarde in plaats van naar het gewigt. Verder wordt door anderen er ook op gewezen om te letten op de reciprociteit bij andere landen; terwijl anderen met de herziening van ons tarief willen wachten tot dat andere landen ons daarin zullen zijn voorgegaan. Spr. heeft al die bezwaren overwogen, maar zij hebben hem in zijn gunstig oordeel over dit ontwerp niet aan het wankelen gebragt.

Het bezwaar van de ontijdigheid is niet vol te houden. Het tegenwoordig tarief bevat zoo vele bepalingen die thans niet meer te pas komen, dat het meer dan tijd is, dat er eene herziening plaats hebbe. Wij moeten letten op ons eigen belang bij eene vrijzinnige handels-wetgeving. Men zegt dat de handel geene herziening verlangt, maar hij wijst er op dat juist de Kamers van koophandel meermalen op eene herziening hebben aangedrongen. — Wat de vermindering der beschermende regten betreft, de meesten zeggen geen protectie te verlangen, maar toch tracht ieder voor zijn eigen vak te betoogen dat het wenschelijk is de concurrentie van den vreemde eenigzins te bemoeijelijken. Spreker acht het niet noodig thans de theorie van bescherming in het breede te wederleggen. Z. i. moeten de fabriekanten niet steunen op bescherming; als zij niet door eigen krachten kunnen bestaan, dan is er ook geen belang bij om ze in het leven te behouden. Maar er zijn ook fabriekanten die geen bescherming verlangen; zij verlangen maar alleen vrij te zijn in hunne handelingen. Wij moeten ons dus door al die klagten en bezwaren niet laten medeslepen. Spreker herinnert hierbij aan de angstkreeten bij de afschaffing der schaalregten op de granen, bij de daarstelling der scheepvaartwetten en bij zoo vele andere stappen op den weg der handelsvrijheid. Al die bezwaren zijn gebleken ongegrond te zijn en wij mogen ons thans verheugen dat al die zaken zijn tot stand gekomen.

Eene andere grief tegen dat ontwerp is de heffing naar de waarde in plaats van naar het gewigt. Spr. is van oordeel, dat de heffing naar de waarde den eenigen rationelen maatstaf is. Hij gelooft dat vroeger hier altijd de regten naar de waarde zijn geheven, althans veel langer dan naar het gewigt. Hij gelooft ook dat het voor de toepassing der wet veel gemakkelijker zal zijn en dat er minder ontdoken zal worden dan wanneer men naar het gewigt belast. Spr. wijst hierbij op het Fransche tarief, dat een geheel boekdeel vormt, en waaruit zelfs de ingewijden niet kunnen wijs worden. Het is een voorbeeld van complicatie en administratieve aanraking, terwijl dit ontwerp, zoo als het thans is voorgedragen, een model kan zijn van een beknopt tarief. — Wat het reciprociteits stelsel betreft, ook daarover zal spreker niet veel zeggen. Hij gelooft dat vrijheid van beweging in eigen boezem vooral in ons eigen voordeel is. Willen nu anderen dit niet, dan mag ons dit niet beletten om zelfstandig op den weg van den vrijen handel voort te gaan, en spr. gelooft dat Nederland zich daarover tot nu toe nog niet te beklagen heeft. — Ook wil men wachten tot dat andere Natiën hare tarieven zullen hebben herzien, maar dit gaat ook niet op. Wanneer zal men dan tot eene verandering komen? Een zoodanig uitstel zou zijn eene vertraging *ad calendas graecas.* Spr. meent dat wij ons ook hier niet moeten storen aan wat anderen doen, maar dat wij onzen eigen weg moeten gaan.

Ten slotte zegt spreker dat dit onderwerp reeds zoo uitgeput is, dat er reeds zoo vele discussien over gevoerd zijn, dat het niet noodig is daarover alsnog in het breede uit te weiden. Dit was dan ook zijn voornemen niet; hij heeft alleen zijn gevoelen willen kenbaar maken en zijn genoegen willen uiten over dit ontwerp. Spr. besluit zijne rede met de aanhaling eener zinsnede uit het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer nopens het tarief van 1859, waarbij de voorstanders vragen of het algemeen belang niet de aanneming van het ontwerp vordert, terwijl men enkele ondergeschikte punten moet laten varen. Spr. maakt die woorden tot de zijne. Hij hoopt dat deze keer dit ontwerp gelukkiger zal zijn, en daarom wenscht hij dat deze Kamer dit ontwerp moge aannemen, en dat het, eenmaal wet geworden zijnde, moge strekken tot bevordering der welvaart en der belangen van het land.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* (voor zoo verhoorbaar) acht zich gelukkig dit ontwerp te kunnen ondersteunen. Spr. acht het niet noodig thans uit te weiden over de voordeelen van den vrijen handel, deze zijn genoeg bekend. Eene opmerking moet hij toch maken, namelijk dat de voorstanders van het stelsel van bescherming niet genoeg in het oog houden dat de nadeelen aan het ander stelsel verbonden, min of meer verminderen waar binnenlandsche concurrentie bestaat. Al mogen nu sommige takken van nijverheid, die enkel door bescherming kunnen bestaan, verdwijnen, dan gelooft hij toch dat andere takken, die geen bescherming genieten, in bloeijenden toestand verkeeren. Spr. meent echter dat men het tarief niet enkel moet beschouwen uit het oogpunt van vrijheid van handel, maar dat men ook moet letten op hetgeen de regten als bate voor de schatkist kunnen opbrengen. Hij wijst hierbij op het Engelsch tarief, waardoor eene aanzienlijke opbrengst voor de schatkist wordt verkregen. Het komt spreker voor dat uit dit oogpunt het voorstel door de Regering in 1860 gedaan wel de voorkeur zou verdienen boven het tegenwoordige. Volgens den daarbij aangenomen grondslag zouden de regten opbrengen *f* 3.515.611. Dit cijfer kan nu wel niet met volkomen zekerheid worden aangenomen, maar het gaat toch ook niet op om daaraan alle waarde te ontzeggen. Spreker had die basis ook bij dit ontwerp willen hebben behouden. Hij erkent echter dat de Minister door de antecedenten in eene moeijelijke positie is gebragt. — Spreker komt terug op het gebeurde met de regten op de granen. De Grondwet schrijft voor dat de wetten moeten worden vastgesteld na gemeen overleg tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging. Maar daarbij zal ook wel bedoeld zijn, dat er gemeen overleg moet bestaan tusschen de beide Kamers der Staten-Generaal. Hieraan nu kan niet worden voldaan als wij niet letten op de bezwaren der Eerste Kamer tegen het vorig ontwerp. En daarom gelooft hij dat men, door de bepaling van het regt van *f* 1.50 op de granen in dit ontwerp op te nemen, zeker kan zijn dat dit ontwerp bij de Eerste Kamer geen bezwaar meer zal ontmoeten. — Wat de tijdigheid of liever ontijdigheid van dit ontwerp betreft, men heeft daarbij vooral gedoeld op de onderhandelingen met Frankrijk nopens het sluiten van een nieuw tractaat. Hij vraagt welke concessiën men van Frankrijk kan verwachten, als onzerzijds reeds ongevraagd verandering in het tarief wordt gebragt. Spreker gelooft, dat de Reg. dit bezwaar eenigzins te ligt gesteld heeft. Hij stelt zich voor dat onze onderhandelaar bij Frankrijk de voordeelen onzer vrijgevigheid zal aantoonen en wijzen op de voordeelige behandeling zijner producten op onze markt, en daarbij tevens het billijke doen uitkomen om ons dezelfde voordeelen te geven. Maar deze argumenten hebben doorgaans niet veel invloed, want men verlangt speciale gunsten te verkrijgen tegenover speciale concessiën. Onder de artikelen nu die geheel van regten worden vrijgesteld, zijn er verscheidene waarbij Frankrijk veel belang heeft. Spr. wijst daarbij op verschillende artikelen, waarvan de invoerwaarde ongeveer *f* 1.000,000 bedraagt. Nu is onze invoer van Frankrijk omtrent 20 millioen, zoodat 1/20 van den invoer zal worden vrijgesteld. Het is ook daarom dat spr. het wel wenschelijk zou hebben geacht dat de onderhandelingen met Frankrijk vóór de herziening van het tarief hadden plaats gehad. Maar dit is eene zaak van de uitvoerende magt, en hij zal daarover thans te minder spreken, nu de Reg. deze zaak in uitmuntende handen heeft gesteld, door onzen geachten collega met de onderhandelingen met Frankrijk te belasten.

De heer *Cool* begint met de moeijelijkheid te betoogen om in deze materie het algemeen belang van het bijzondere af te scheiden. Het ontwerp zelf draagt daarvan de duidelijke sporen en bij de behandeling der artikelen zal men ontdekken, dat de toestand nog niet gedoogt naar een vast beginsel te werk te gaan. Men zou er haast toe komen om aan den aandrang van de nijverheidsmannen door eene enquête gehoor te geven. Doch dat woord heeft immers in den laatsten tijd als *snel*werkend middel niet in crediet gewonnen en voor alsnog gevoelt spreker zich niet opgewekt om op het uitgebreid gebied van handel en nijverheid eene derde proef te wagen. Wil men tot eene tariefsherziening geraken, dan moet de knoop niet ontward, maar doorgehakt worden. Men zal niet te zeer op andere Staten het oog moeten vestigen, tenzij men het voorbeeld wil volgen van de zoodanige, waar handel en nijverheid te zamen hunne krachtigste ontwikkeling aan een of ander vast stelsel te danken hebben. En dan wil hij niet spreken van Frankrijk, Duitschland en België, waar de nijverheid nog meer dan de handel de hoofdrol speelt; ook niet van Hamburg en Bremen, waar alles aan het meest vrijgevige handelsstelsel wordt opgeofferd, maar daar is hij veeleer geneigd te vragen welke vruchten Groot-Brittanje plukt van zijne tariefshervorming die, — zij moge al niet tot de volmaaktheid geleid hebben, — zeker wel de meeste afdoende vruchten heeft opgeleverd. Welke waren de uitkomsten van de hervorming, die bijkans twintig jaren geleden in Engeland plaats vond, en hoe werden de wonden geheeld die daardoor aan de schatkist en de nijverheid werden geslagen? Volgens de statistiek zijn in 1842 de regten in Engeland afgeschaft of verminderd op 582 artikelen, en daarmede ging men voort tot in 1846, toen in 't geheel de regten op 727 artikelen waren verminderd en die op 501 geheel afgeschaft. Die artikelen golden voor het grootste gedeelte de voeding of de kleeding der groote menigte, maar toch ook de grondstoffen voor de nijverheid. En welke geldelijke verliezen heeft de schatkist daaronder geleden? Opmerkelijk genoeg bedroegen die telkens slechts 2/5 van de geraamde kosten, de overige 3/5 zag men vergoed door het vermeerderd gebruik dier zelfde artikelen, of van de anderen, waarvan de regten niet waren verlaagd. En daarbij bleef het niet. De algemeene toestand der finantien verbeterde, in plaats van te verergeren, en zoo ging het land, waar men eeuwen lang getracht had de nijverheid door bescherming te doen bloeijen, door een vrijgevig tarief en door een herzien belastingstelsel de toekomst te gemoet, die, zoo als gebleken is, eene meer werkdadig werkende nijverheid en toenemende welvaart kan aanbrengen. Nog is het oude stelsel van bescherming dáár nog verre van uitgebreid, maar zooveel is zeker dat de invoer in Engeland ontzaggelijk is toegenomen. Tegen dien vermeerderden invoer van granen, meel, boter, kaas, vee, timmerhout enz., staat ongetwijfeld vermeerderde uitvoer over; want al die artikelen zijn niet alleen met *geld* te betalen geweest. Ruilhandel is daaruit voortgekomen, en deze hoofdzakelijk is het voedend element voor onderlinge handelsbeweging. Zoo werkt een meer vrijgevig handelsstelsel in het eene land weldadig terug op andere Staten, die daardoor eindelijk ook genoodzaakt worden hunne wetgevingen te herzien. De slotsom zijner beschouwingen is, dat spreker het ontwerp voorstaat, maar in den geest der Regering, die hier en daar nog haar beginsel prijs geeft in het belang der schatkist of der beschermde nijverheid. Nogtans heeft hij tegen enkele artikelen bedenkingen.

De heer *Reinders* had gewenscht een afdalend regt, bijv. tot op ½ of 1 pct. der waarde op alle artikelen. Dat zou zekerheid en zelfstandigheid bij onze industriëlen bevorderd hebben, dan hadden wij een zuiver fiscaal stelsel. Men mag de consumenten niet belasten ten faveure der producenten. Nu zal de strijd niet ophouden, vooral daar er een regt van ƒ 1.50 per last graan of circa ½ pct. der waarde wordt voorgesteld, waartegen zich stemmen verheffen, als in strijd met de wetenschap en het belang van ontheffing der volksvoedingsmiddelen. Spreker zal dit thans niet bestrijden, en liever de wijziging in ons belastingstelsel afwachten. Hij meent dat in handels-questien het eigenbelang meestal voorzit, en dat men aan den eenen kant geen vrijdom van grondstoffen maar bescherming van eigen fabrikaat vraagt, onder het nederig voorwendsel van niet uitgesloten te worden tegen de vreemde concurrentie. Spreker vraagt aan de voorstanders van beschermende regten: granen en meel zijn beide volksvoedsel; maar waarom na het meel wel en de granen niet bij den invoer belast? Wie heeft in het belang van het volk en van de schatkist de meeste aanspraak op bescherming: hij die de grondstof voortbrengt of hij die ze verwerkt! Is het mogelijk goedkoope grondstof te trekken van den akker, als de wetgever den grond direct belast, en indirect de kosten van productie verhoogt, door eene belasting te heffen op voorwerpen van invoer welke bij de teelt niet kunnen gemist worden? Is het billijk de landhuishouding prijs te geven aan de mededinging, als men bescherming verleent aan andere takken van nijverheid? Spreker gelooft, dat het klein inkomend regt op de granen de type moest zijn, naar welken maatstaf alle voorwerpen bij den invoer konden worden belast, behalve de artikelen van weelde of die met inlandschen accijns zijn bezwaard. Hij hoopt dat de Regering alsnog een artikel in de wet zal brengen om na 5 of 10 jaren alle invoerregten tot een gelijk bedrag als nu op de granen, dat is circa ½ pct., te heffen.

De heer *Heemskerk Az.* zegt dat, zoo hij bedenkingen heeft tegen dit ontwerp, die zeer zeker niet zullen zijn in protectionnistischen geest. Hij acht het niet noodig omtrent het stelsel van bescherming in eene breedvoerige wederlegging te treden, te meer daar nog niemand in deze Kamer vóór de bescherming het woord heeft gevoerd. Het groote geschilpunt buiten deze Kamer is de heffing naar de waarde of naar het gewigt. Dit heeft de aandacht zeer bezig gehouden en spr. meent, dat de Regering eene goede keuze heeft gedaan, en dat daaruit een goede uitkomst voor den handel en het vrije verkeer is te wachten. Dat dit in den beginne eenige teleurstelling voor de schatkist zal opleveren, is wel mogelijk, maar dit kan geen bezwaar zijn. Hij meent dat men bij vaststelling van een tarief niet meer van den handel mag vergen dan de behoefte der schatkist eischt. Spreker heeft echter eenige bedenkingen van algemeenen aard. Er zijn twee wijzen om bij eene tarief-wetgeving het vrije verkeer en de handelsbelangen te bevorderen: òf door het sluiten van internationale verdragen, òf om zich niet te storen aan hetgeen andere landen doen, maar te doen wat voor ons eigen belang noodig is. Het komt spreker voor dat men eenigermate verpligt is tusschen die beide stelsels te kiezen. En nu meent hij dat de Regering zich niet duidelijk verklaard heeft omtrent het stelsel dat zij wenscht te volgen. Engeland, Frankrijk, België en het Tolverbond hebben allen bij tractaten verbeteringen verkregen. Waarom doen wij dat ook niet en beginnen wij niet in onze eigen wetgeving gewigtige veranderingen te brengen. Verklaarde de Regering dat zij was tegen het sluiten van handels-tractaten, spreker kon daar vrede mede hebben. Maar dit is ook het stelsel der Regering niet. Want nog zeer onlangs hebben wij een dergelijk tractaat met Turkije bekrachtigd, en wij weten nu officieel dat er onderhandelingen met Frankrijk geopend zijn tot het sluiten van een nieuw handelstractaat. En nu is niet genoegzaam door de Regering gemotiveerd hoe zij die twee wijzen van handelen gelijktijdig kan volgen. Als men nu met Frankrijk een tractaat wilde sluiten, dan moesten wij niet vooraf onze eigen wetgeving veranderen. Spreker zou hieromtrent wel eenige opheldering verlangen, want ook hij zou gaarne aan het vrijgevig beginsel dezer wet zijne goedkeuring willen hechten.

Zijne andere vraag is, of dit tarief wel in alle opzigten bevorderlijk is aan het algemeen belang, en of het een zuiver fiscaal tarief is? Dit laatste is het niet, want dan zou er moeten zijn een uniformregt op bijna alle artikelen van invoer. En een zuiver fiscaal tarief is geen afgetrokken systeem, want het bestaat in Hamburg, Lubeck en Bremen, en de statistiek heeft geleerd dat daardoor de handel en welvaart dier plaatsen zeer zijn toegenomen. Dit tarief is nog altijd eenigermate protectionnistisch door de heffing van 5 % van de voltooide fabriekaten. En eene volkomen vrijstelling van den uitvoer heeft ook geen ander doel dan bescherming. Men zal nu wel zeggen dat alles niet op eens kan worden verkregen, maar van deze Regering had men althans een groote stap voorwaarts mogen verwachten. Dit zou voor spr. echter geen reden tot afstemming zijn, maar wel wanneer men belasting wilde heffen van de belangrijkste artikelen van volksvoeding. Spr. is van oordeel dat de consumenten bepaald benadeeld worden door de afschaffing der uitvoerregten. Hij wijst hierbij op den uitvoer van slagtvee, waardoor hier te lande te weinig vleeschgebruik bestaat. Spr. ziet nu geen reden om den uitvoer nog meer te bevorderen door de afschaffing van een, hoewel klein, uitvoerregt. Ten slotte zegt spr. dat de heer Blom er op heeft gewezen dat niemand bij eene wet als deze in alles zijn zin kan krijgen, en hij heeft dit aangedrongen met de aanhaling van eenige woorden uit het verslag der Eerste Kamer. Op het standpunt der Eerste Kamer laat zich dit zeggen, maar niet op dat der Tweede Kamer, want zij kan door amendementen veranderingen in het ontwerp brengen.

[Na de schorsing brengt de commissie van onderzoek der geloofsbrieven van den heer Heydenrijck, bij monde van den heer Wintgens, rapport uit, waaruit blijkt dat alle stukken in behoorlijke orde zijn; de commissie adviseert dienvolgens tot toelating, na eedsaflegging.]

Hierop worden de beraadslagingen over het tarief hervat.

De heer *Mackay* zal slechts een enkel woord nopens de bezwaren tegen dit ontwerp in het midden brengen, naar aanleiding van de wenschelijkheid van tractaten, door sommigen voorgestaan. Een van beiden; òf men moet voortgaan met wat vroeger wel eens genoemd is knutselen met tractaten en allerlei exceptionnele bepalingen, òf men moet, met het oog op eigen belangen, een liberaal tarief toepassen voor alle Natiën. Die weg is nu sedert lang gevolgd. Immers volgens de wet van september 1854 komen alle verminderingen, bij tractaten toegestaan, aan alle Natiën ten beste. Hij wil op dien weg niet terugkeeren. — Nu zegt men wel, maar wat kan men dan aanbieden om een tractaat te sluiten? Spreker antwoordt: als men dat wil, als er gunsten moeten verleend worden, dan kan dat geschieden door vermindering, bijv. op de accijnsen die drukken op buitenlandsche voorwerpen. Hij hoopt, dat het eene uitgemaakte zaak zal zijn dat wij op den eenmaal ingeslagen weg zullen voortgaan: die van een liberaal tarief.

Eene opmerking is echter van belang, namelijk, dat het finantieel resultaat van deze herziening niet is aangegeven, gelijk bij het vorig ontwerp. Vooral woog bij de Eerste Kamer het finantieel punt, en daarom wenscht hij ook nu nog eenige opheldering hieromtrent.

Wat den maatstaf der *waarde* betreft, vraagt hij of de Min. kan verzekeren, dat het toezigt daarnaar goed kan plaats hebben en de schatkist 't hare krijgt; hij is voor den maatstaf der waarde, als 't meest rationeel, omdat bij de fijne en grove goederen groot verschil van waarde bestaat; maar hij wenscht de zekerheid zoo veel mogelijk van de perceptie.

De heer *Hoffman* acht de herziening ontijdig en wenschte de onderhandelingen tusschen Frankrijk en het Tolverbond af te wachten, alsook onze eigene onderhandelingen met Frankrijk. Men zegt, dat wij uitvoering moeten geven aan de wet van 1851. Doch de wet van 17 december 1857 heeft voldaan aan art. 2 der wet van 1854. Spreker is bovendien tegen sommige verhoogingen, die voorgesteld worden. Maar zijn hoofdbezwaar is, dat ons fabriekwezen niet in gelijke omstandigheden verkeert als elders en men dus de vreemde mededinging niet mag aanmoedigen. — Men wees op de klagten, bij de scheepvaartwetten tegen de opheffing van de bescherming aangeheven, en zegt dat men toen ten onregte gewaarschuwd heeft tegen verval en achteruitgang. Hij, op zijne beurt, vraagt waar de bloei is van onze werven of van onzen handel in het algemeen.

De heer *van Lynden* heeft bezwaren tegen de voordragt, die hij ontijdig acht en niet genoegzaam geregtvaardigd. De Kamers van koophandel, de wettige organen van den handel, zijn niet gehoord.

De Minister heeft schoorvoetend mededeeling gedaan omtrent de voornemens over het belastingstelsel. Hij heeft in de Memorie van Beantw. gezegd, dat zijn weg te dien aanzien bekend is. Ja, die weg is bekend, merkt spreker aan, maar niet het einde van dien weg. De Minister beriep zich ook op zijn gevoelen als lid der Kamer, en hij gaf de toezegging tot de afschaffing van den accijns op de brandstoffen en tot herziening van de patentwet, maar op 28 november verklaarde de Minister als lid zijn gevoelen, dat geene afschaffing raadzaam was zonder verandering, ja algeheele hervorming van het belastingstelsel, die hij een der meest dringende eischen van het tegenwoordig oogenblik achtte. Is nu de partiële afschaffing van de brandstoffen eene herziening van het tarief?

Een ander bezwaar is de heffing bij de waarde. Opmerkelijk is het dat de heer Heemskerk zeide, dat de heffing naar de waarde niet altijd naar waarheid zal zijn. Hij, spreker, ziet daarin eene bron van onnoemelijk veel moeijelijkheden en verwikkelingen met de administratie. De Minister verklaarde ook in de Memorie van Beantwoording dat het Engelsch tarief maar twintig artikelen met invoerregt belast, maar de Vereeniging der industriëlen geeft dat getal tot honderd twintig op. Dit alles bewijst dat er nog onzekerheid bestaat en veel duisters, en ofschoon hij geen voorstander van enquêtes is, naar de vruchten die zij hebben opgeleverd, zoo moet hij toch erkennen, dat, als de hier onzekere punten door eene enquête konden toegelicht worden, hij in dit geval niet tegen zoodanig onderzoek zou zijn.

De heer *Gulje* verklaart dat, wanneer hij let op de omstandigheden buiten ons en op de handelsverhoudingen tusschen Frankrijk, België en het Tolverbond, hij het onraadzaam acht onder deze omstandigheden aan het bestaand tarief te tornen en ongevraagd groote vrijgevigheid voor het buitenland te betoonen. Z. i. is deze voordragt noch tijdig noch regtvaardig, en levert zij belemmering op voor nader te sluiten tractaten met het buitenland, want men zal niets meer aan te bieden hebben en dus geen equivalent bekomen. Zijn bezwaar ligt niet zoo zeer in het bedrag van het regt, dan wel in de heffing naar de waarde, hetgeen zeer nadeelig is. Het argument van bevoordeeling der fijne artikelen acht hij eene fictie, want de handelaar slaat de regten om over de geheele partij. — Spreker somt wijders de bekende bezwaren op der adressanten tegen de opheffing naar de waarde, met het daaraan verbonden stelsel van benadering, dat ten nadeele strekt van den kleinhandel, door de concurrentie die er ontstaat met 's lands ambtenaren. Nog trof hem de ongelijkheid van behandeling, daar voor den een de bescherming wordt opgeheven en voor den ander vermeerderd. Spr. waarschuwt tegen theoretische en philantropische proefnemingen, waaruit vermindering van arbeid en dus verarming der bevolking moet voortspruiten.

Hij doorloopt nu de Memorie van Toelichting, wier argumenten op verschillende onderdeelen hij bestrijdt.

De heer *van Golstein* wenscht een kort woord in het [illegible] lijk de tijdigheid. Hij betwijfelt die. Het bevreemdt hem dat de Regering zulk een omvangrijk onderwerp op het einde der Zitting ter sprake brengt, onder de omstandigheden waarin wij geplaatst zijn; een onderwerp dat zoozeer ingrijpt in het volksleven en waarbij zoo vele takken van nijverheid betrokken zijn. De Kamer is voor de helft vernieuwd. Het is gebleken dat er hier en daar verandering is gekomen, en er kan nog meer verandering komen. Is het nu wenschelijk thans zulk eene diep ingrijpende wet te behandelen, waar de volksstem bij uitstek bevoegd is om een oordeel uit te brengen? Is het bovendien niet gewaagd met het onveranderd voorstel te voorschijn te komen, dat zulk een ongunstig onthaal bij de andere Kamer ontmoet heeft? Het hoofdbezwaar toch was de tariffering naar de waarde, en dat is een gewigtig bezwaar, waarover niet ligt kan worden heengestapt. Spreker zou zijn voor eene behoorlijke klassificatie der goederen met den maatstaf der heffing naar het gewigt. Ook daarom acht hij het gewaagd met hetzelfde voorstel te komen. Wat is er verder van de zaak? Het Ministerie gaat zwanger van belasting-hervorming, en zegt nu reeds toe de afschaffing van de belasting op de brandstoffen en de herziening der patenten. De Regering wil ook niet meer steunen op de Indische finantien; en hoe kan men nu onder die vooruitzigten beslissing nemen over een gewigtig deel van dat belastingstelsel? Is nu het tijdstip daartoe wel gekomen? Maar er is nog eene gewigtiger bedenking. Wij leven in eenen bewogen tijd. Allerwege heerscht het streven naar een vrij handelend stelsel, zelfs in het land der protectie bij uitnemendheid, Frankrijk. Dat beginsel zal zich meer en meer uitbreiden en in een naburig land is eene vereeniging tot stand gekomen tot algeheele afschaffing van alle invoerregten. Zóó ver behoeven wij nog niet te gaan. Wij kunnen ons bepalen tot trapsgewijze vermindering van het beschermend regt tot een uniformregt. Bij dit ontwerp daarentegen huldigen wij het beschermend stelsel, want het stelt de grondstoffen vrij, het half fabriekaat op 2½ en het heel fabriekaat op 5%. Dat is het beschermend stelsel en niet het zuiver vrijhandelsstelsel. Spr. dringt wel niet aan op dien grooten stap tot meerdere vrijheid en gelijkmatigheid, maar hij wil den tijd afwachten om op den goeden weg te komen.

De heer *Dumbar* kan zich over het algemeen met de voordragt vereenigen, maar geeft in overweging om, met het oog op de overstrooming van vreemde silveren munt in Overijssel en sommige grensplaatsen, een invoerregt op gemunt geld te heffen, equivalent met het verschil in waarde tusschen de vreemde en Nederlandsche munt. Hiervan zijn natuurlijk uitgezonderd de kleine hoeveelheden die men als reiziger bij zich heeft. Spr. weet niet of zijn voorstel geheel uitvoerbaar is, maar hij vestigt er de aandacht der Regering op, wegens de schade die de arbeidende klasse lijdt, doordien zij in vele fabriek-districten met vreemde, min waardige munt betaald wordt.

Hierop wordt de Vergadering gescheiden.

Morgen is het woord het eerst aan den Minister van Finantien.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.